

Załącznik nr 1 do Uchwały Nr 7608/23
Zarządu Województwa Świętokrzyskiego
z dnia 16 sierpnia 2023 r.

PROJEKT

**Wojewódzki Program
Przeciwdziałania Przemocy Domowej
Województwa Świętokrzyskiego
na lata 2023-2028**

Kielce 2023

Wykaz skrótów

art.	Artykuł
CAS	Centralna Aplikacja Statystyczna
CUS	Centrum Usług Społecznych
EFRR	Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego
EFSD	Europejski Fundusz Społeczny+
FERS	Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego
FEŚ	Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego
jt	jednostka samorządu terytorialnego
k.k.	Kodeks karny
KGP	Komenda Główna Policji
KPPWR	Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
MOPR	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie
MS-S6r	Sprawozdanie Sądu Okręgowego
NGO's	non governmental organisations (organizacje pozarządowe)
ONZ	Organizacja Narodów Zjednoczonych
OPS	Ośrodek Pomocy Społecznej
PCPR	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
pkt	punkt
pkt proc.	punkt procentowy
PO WER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój
późn. zm.	późniejszymi zmianami
ROPS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
tj.	tak jak
tys.	tysięcy
ust.	ustęp
woj.	województwo
WSiSW	Rada ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych

Spis treści

Wykaz skrótów	2
Wstęp	4
I. Podstawy prawne Programu	5
1. Akty prawa.....	5
2. Zmiany w systemie prawnym	7
3. Zadania samorządu województwa	9
II. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w regionie.....	11
1. Województwo świętokrzyskie na tle innych regionów	11
2. Analiza systemu przeciwdziałania przemocy domowej w regionie.....	16
3. Działania Samorządu Województwa Świętokrzyskiego realizowane w zakresie przeciwdziałania przemocy w latach 2017-2022.....	47
4. Podsumowanie części diagnostycznej.....	51
III. Cele Programu.....	53
IV. Przewidywane finansowanie Programu.....	65
V. Przewidywane efekty realizacji Programu	65
VI. Sposób monitorowania Programu	66
Spis	68

Wstęp

Opracowanie i realizacja Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na szczeblu samorządu województwa, zwanego dalej Programem jest zadaniem wynikającym z art. 6 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Założenia Programu na lata 2023-2028 wpisują się w kontekst zapisów Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 oraz ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, oraz niektórych innych ustaw.

Konieczność opracowania dokumentu wynika z upływu perspektywy czasowej, do której obowiązywał poprzedni program oraz nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Cele Programu kierunkują działania samorządu województwa wynikające z zadań ustawowych. Cele oraz kierunki działań zaproponowane w Programie koncentrują się na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie szkodliwości zjawiska przemocy domowej, podnoszeniu kompetencji pracowników instytucji, służb, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów realizujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, rozwoju usług społecznych w szczególności profilaktycznych, wspierających osoby doznające przemocy oraz korygujących zachowania przemocowe. Istotnym elementem Programu są działania ukierunkowane na koordynację działań i rozwój współpracy instytucji, służb, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, których celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej.

W rozdziale pierwszym wskazano podstawy prawne międzynarodowe oraz krajowe normujące problematykę przeciwdziałania przemocy, opisane zostały zmiany dokonane w nowelizacji ustawy o przeciwdziałaniu przemocy oraz działania samorządu województwa wynikające z zapisów aktów prawnych. Rozdział drugi to diagnoza zjawiska przemocy w regionie zawierający obraz zjawiska przemocy występującego w województwie świętokrzyskim na tle innych regionów, analizę systemu przeciwdziałania przemocy domowej w regionie oraz działania Samorządu Województwa Świętokrzyskiego realizowane w minionej pięcioletniej perspektywie programowej w zakresie przeciwdziałania zjawisku przemocy wraz z podsumowaniem części diagnostycznej.

Przeprowadzona analiza nowelizacji ustawy zmian przepisów, oraz dokonana diagnoza pozwoliła wyznaczyć cel główny oraz cele szczegółowe Programu. Część programowa dokumentu wskazuje i opisuje obszary, kierunki i rodzaje działań oraz wskaźniki.

Ograniczanie skali zjawiska przemocy domowej w regionie jest procesem wymagającym czasu, wysiłku, nakładów finansowych, monitoringu i zaangażowania wszystkich służb, a w szczególności postawy odpowiedzialności społecznej.

I. Podstawy prawne Programu

1. Akty prawa

Problem przemocy domowej jest zjawiskiem niepożądanym, który występuje na całym świecie, zarówno w państwach mniej jak i bardziej rozwiniętych. W celu ograniczenia występowania zjawiska przemocy domowej na świecie podejmuje działania wiele organizacji międzynarodowych m.in. Organizacja Narodów Zjednoczonych i Rada Europy.

W szczególności należy tu wymienić akty prawa międzynarodowego, dotyczące przeciwdziałania przemocy wobec kobiet i dzieci oraz przemocy domowej, w tym m.in.:

Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ):

- Konwencja w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 18 grudnia 1979 r.,
- Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989 r.,
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 r. Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego ONZ,
- Rezolucja A/54/4 Zgromadzenia Ogólnego ONZ – Protokół Fakultatywny do Konwencji w sprawie likwidacji wszelkich form dyskryminacji kobiet z dnia 6 października 1999 r.

Rady Europy:

- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 r.,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r.,
- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy Rec. (2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z 30 kwietnia 2002 r.,
- Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej z 11 maja 2011 r.

Unii Europejskiej:

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/36/UE z dnia 5 kwietnia 2011 r. w sprawie zapobiegania handlowi ludźmi i zwalczania tego procederu oraz ochrony ofiar,
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/99/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie europejskiego nakazu ochrony (w sprawach karnych),

- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/93/UE z dnia 13 grudnia 2011 r. w sprawie zwalczania niegodziwego traktowania w celach seksualnych i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz pornografii dziecięcej, zastępująca decyzję ramową Rady 2004/68/WSiSW,
- Dyrektywa 2012/29/UE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 25 października 2012 r. ustanawiająca normy minimalne w zakresie praw, wsparcia i ochrony ofiar przestępstw oraz zastępująca decyzję ramową Rady 2001/220/WSiSW.

Dokumenty krajowe normujące problematykę przeciwdziałania przemocy:

- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy,
- ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego,
- ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych,
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe,
- ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji,
- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym,
- ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa,
- ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe,
- ustawa z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela,
- Uchwała Nr 248 Rady Ministrów z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023.

2. Zmiany w systemie prawnym

Projektowanie spójnego i skutecznego systemu przeciwdziałania przemocy rozpoczęło się w 2005 r. od uchwalenia ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Do tego czasu działania były realizowane w ramach prawa karnego i rodzinnego oraz w ramach ustawy o pomocy społecznej.

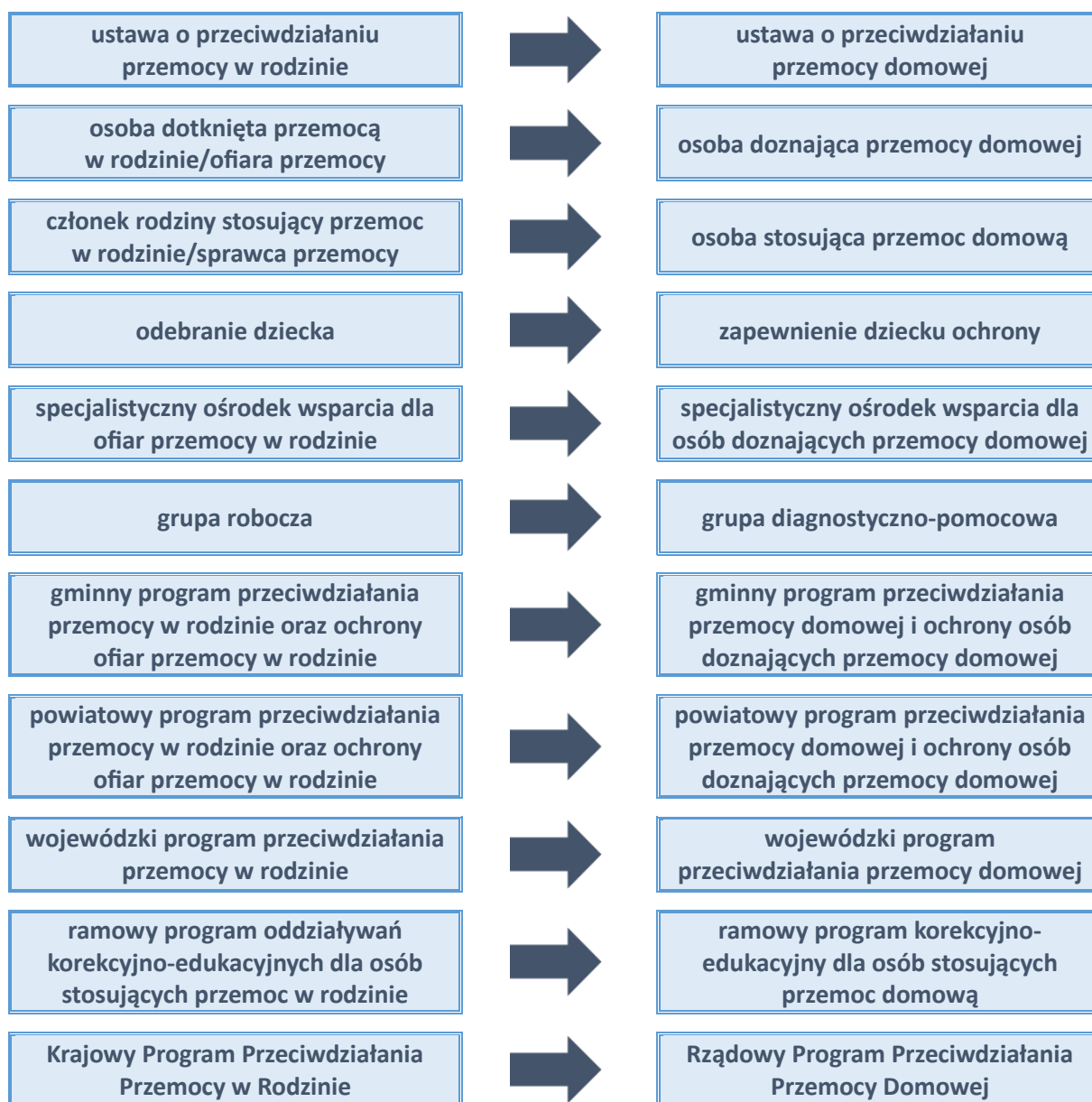
Preambuła do ówczesnej ustawy podkreślała, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Celem ustawy było zwiększenie skuteczności działań zapobiegających przemocy w rodzinie oraz działań eliminujących tę przemoc.

Ustawa określiła zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób doznających przemocy oraz wobec osób stosujących przemoc. W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy ustawa położyła nacisk na działania polegające na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy. Odpowiedzialność za realizację polityki zwalczania przemocy spoczęła na rządzie oraz jednostkach samorządu terytorialnego.

Szeroka nowelizacja ustawy została przeprowadzona w 2010 r. tj. pięć lat od jej uchwalenia. Jej celem było zwiększenie skuteczności ochrony osób doznających przemocy w rodzinie, jak również działań kierowanych wobec jej sprawców. Nowelizacja wypracowała rozwiązania systematyzujące i podnoszące efektywność pracy służb zajmujących się realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy. W nowelizacji ustawy prowadzono wówczas między innymi:

- zakaz kontaktowania się osoby stosującej przemoc z osobą doznającą przemocy oraz nakaz opuszczenia lokalu mieszkalnego przez osobę stosującą przemoc bez względu na fakt, czy jest on jego właścicielem czy nie,
- zakaz stosowania kar cielesnych wobec dzieci,
- obowiązek informowania służb o przypadkach przemocy domowej,
- zasady współpracy w zespołach interdyscyplinarnych i grupach roboczych zajmujących się pracą z osobami doznającymi przemocy i osobami stosującymi przemoc domową,
- szczegółowe rozwiązania w zakresie realizacji procedury „Niebieskie Karty”.

Ostatnia nowelizacja ustawy została wprowadzona ustawą z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw. Zmiany są bardzo szerokie i kładą duży nacisk na zagwarantowanie skutecznej ochrony osobom, które doświadczają przemocy domowej. Wprowadzone nowelizacją ustawy zmiany obowiązują od 22 czerwca 2023 r.

Grafika 1. Zmiany w terminologii ustawy wprowadzone nowelizacją ustawy obowiązującą od 22 czerwca 2023 r.

Źródło: Opracowanie własne ROPS.

Zasadniczą różnicą nowelizacji w kontekście do dotychczasowej ustawy jest jej nowa nazwa oraz przepis uchylający preambułę. Pojęcie przemocy w rodzinie zostało zastąpione pojęciem przemocy domowej. Dotychczas stosowana definicja została zmieniona, ponieważ przemoc jest problemem również w nieformalnych związkach, wśród byłych małżonków, którzy nie stanowią już rodziny.

W nowelizacji ustawy uwzględniono także kwestię przemocy ekonomicznej oraz cyberprzemocy za pomocą środków komunikacji elektronicznej na odległość.

Dodano również definicję osoby doznającej przemocy domowej – zgodnie z nowymi przepisami, małoletni, który był świadkiem przemocy domowej powinien być traktowany także jako

osoba doznająca przemocy. Zmiana ta rozszerza krąg osób objętych ochroną o niezamieszkujących razem byłych partnerów oraz dzieci będące świadkami przemocy domowej.

Treść ustawy przewiduje także nowe regulacje przeznaczone dla osób stosujących przemoc domową - m.in. skierowanie do uczestnictwa w programie psychologiczno-terapeutycznym. Takie rozwiązanie ma na celu wykształcenie u osób stosujących przemoc umiejętności samokontroli. Osoba stosująca przemoc będzie miała obowiązek uczestniczenia w wybranym programie, a za niedopełnienie tego obowiązku przewidziana została kara ograniczenia wolności lub kara grzywny.

Nowelizacja wprowadza również szereg rozwiązań, które mają na celu usprawnienie pracy zespołów interdyscyplinarnych oraz modyfikuje procedurę "Niebieskiej Karty". Dotychczasowe grupy robocze zostały zamienione na grupy diagnostyczno-pomocowe.

Ustanowiono nowy standard podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Doprecyzowano przepisy dotyczące kwalifikacji osób kierujących specjalistycznymi ośrodkami wsparcia dla osób doznających przemocy domowej. Nowe przepisy dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej obowiązują od 22 czerwca 2023 r.

3. Zadania samorządu województwa

Zadania samorządu województwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej reguluje art. 6. ust. 6 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Do zadań własnych samorządu województwa należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy domowej;**
- 2) inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej;**
- 3) opracowywanie ramowych programów ochrony osób doznających przemocy domowej oraz ramowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, a także ramowych programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;**
- 4) organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym obowiązkowych szkoleń dla członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych.**

Działania samorządu województwa w przedmiotowym zakresie reguluje także art. 21 ust. 3a) i 4) ustawy o pomocy społecznej, w którym do zadań samorządu województwa należy diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie oraz inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej.

Na poziomie regionalnym samorząd województwa realizuje Strategię Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030. Należy zaznaczyć, iż w opracowanej Strategii w priorytetowych kierunkach działań w odniesieniu do kluczowych grup adresatów znajdują się działania skierowane do rodzin z różnymi dysfunkcjami, w tym zagrożonymi lub dotkniętymi przemocą domową.

Cele strategiczne Strategii ukierunkowane na kreowanie polityki społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w regionie:

- **Cel strategiczny 1.** Powszechnie dostępne, wysokiej jakości usługi społeczne.
- **Cel strategiczny 2.** Dostosowana do potrzeb mieszkańców infrastruktura społeczna.
- **Cel strategiczny 4.** Mieszkańcy regionu włączeni w główny nurt życia społeczno-gospodarczego.
- **Cel strategiczny 5.** Skoordynowany, innowacyjny, kooperatywny system polityki społecznej.

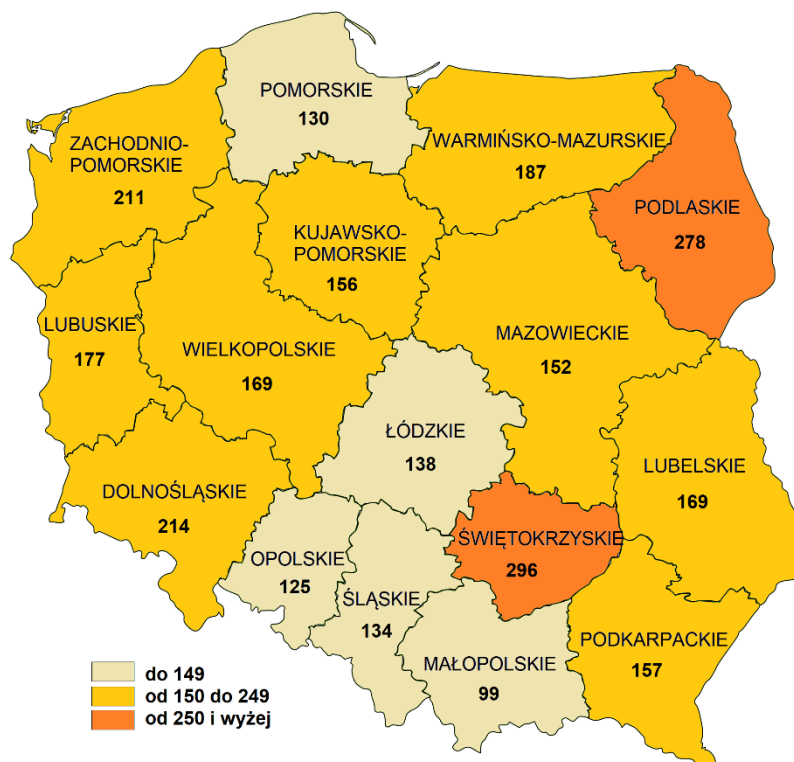
II. Diagnoza zjawiska przemocy domowej w regionie

Dane statystyczne dotyczące występowania przemocy domowej w województwie świętokrzyskim zestawione zostały z analogicznymi danymi z innych regionów, co pozwala na porównanie sytuacji dotyczącej skali występowania przemocy w regionie z innymi województwami. Skala tego zjawiska określona została na podstawie danych statystycznych z: Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach, Prokuratury Okręgowej w Kielcach, Sądu Okręgowego w Kielcach oraz sprawozdań świętokrzyskich jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dostępnych w Centralnej Aplikacji Statystycznej.

1. Województwo świętokrzyskie na tle innych regionów

Jednym z elementów przeprowadzonej diagnozy zjawiska przemocy domowej jest monitorowanie dynamiki zmian wskaźników określających jego skalę w województwie świętokrzyskim w odniesieniu do innych regionów.

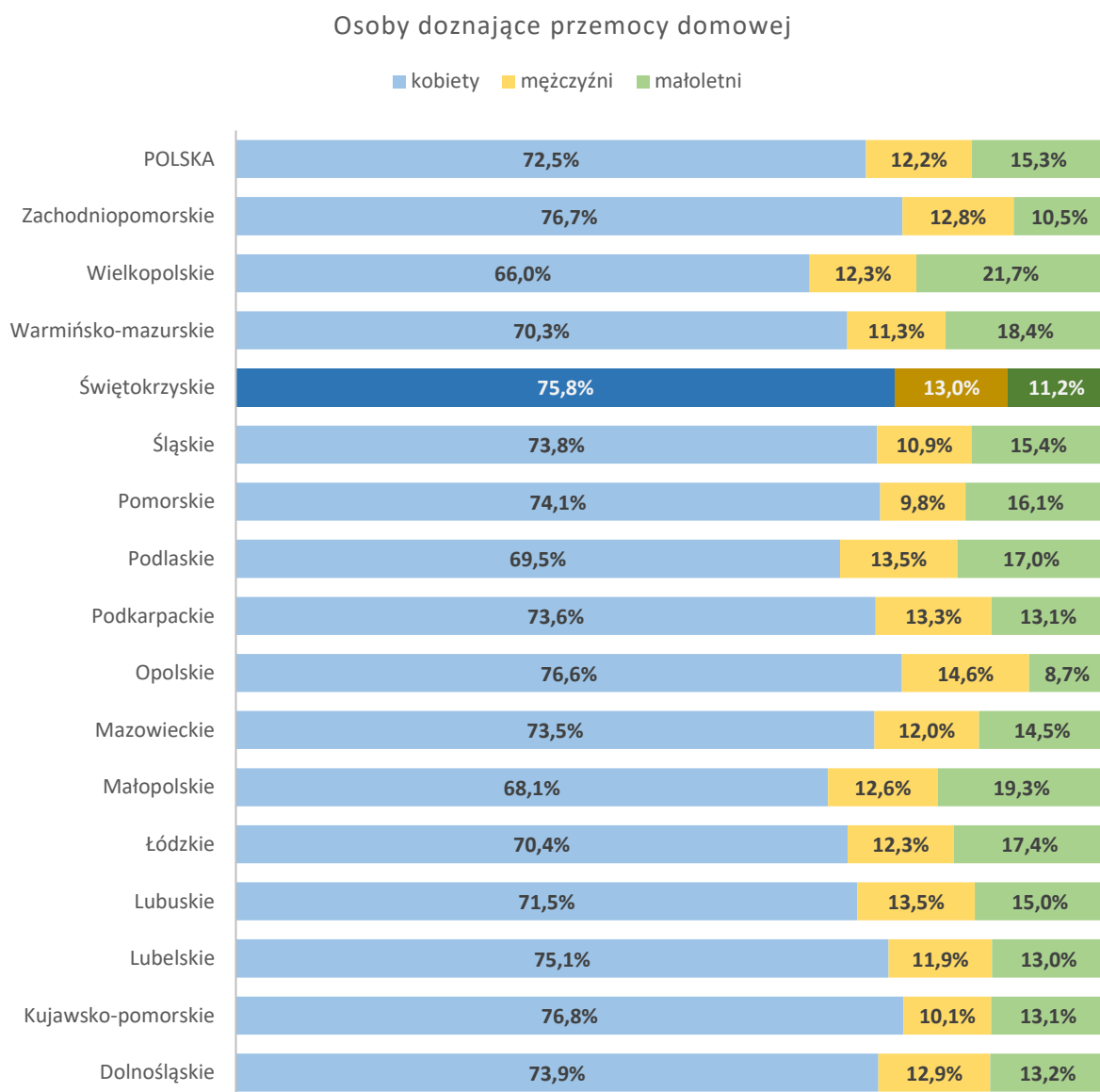
Mapa 1. Liczba wypełnionych przez Policję „Niebieskich Kart – A” w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców w 2022 r.

Źródło: Biuro Prewencji KGP.

Województwo świętokrzyskie znajduje się wśród dziesięciu województw, w których w 2022 roku odnotowano spadek wartości wskaźnika obliczanego jako liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” na 100 tysięcy mieszkańców. Podkreślić jednak należy, iż dynamika tego spadku jest niewielka.

Średnia liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnionych przez Policję w 2022 roku w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców na terenie kraju wynosiła 173. W województwie świętokrzyskim w 2022 roku omawiany wskaźnik wyniósł 296 i kolejny rok z rzędu był najwyższy w kraju.

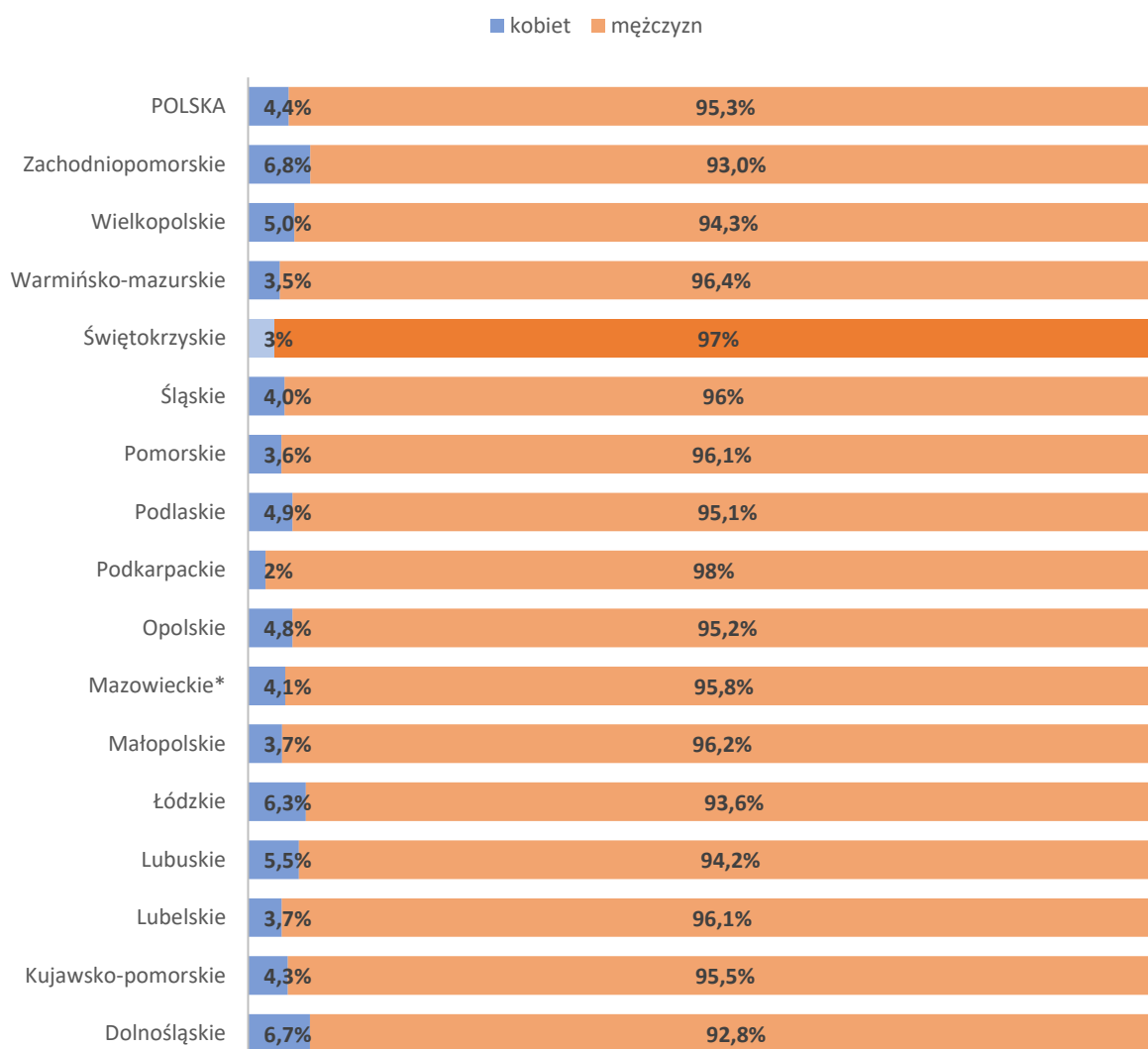

Wykres 1. Osoby, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej wg: płci i wieku w 2022 r.

Źródło: Biuro Prewencji KGP.

W województwie świętokrzyskim w 2022 roku w grupie osób doznających przemocy domowej kobiety stanowiły 75,8% ogółu, mężczyźni 13%, małoletni 11,2%.

Osoby zatrzymane, wobec których istnieje podejrzenie,
że stosują przemoc domową

Wykres 2. Zatrzymani, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową wg płci w 2022 r.

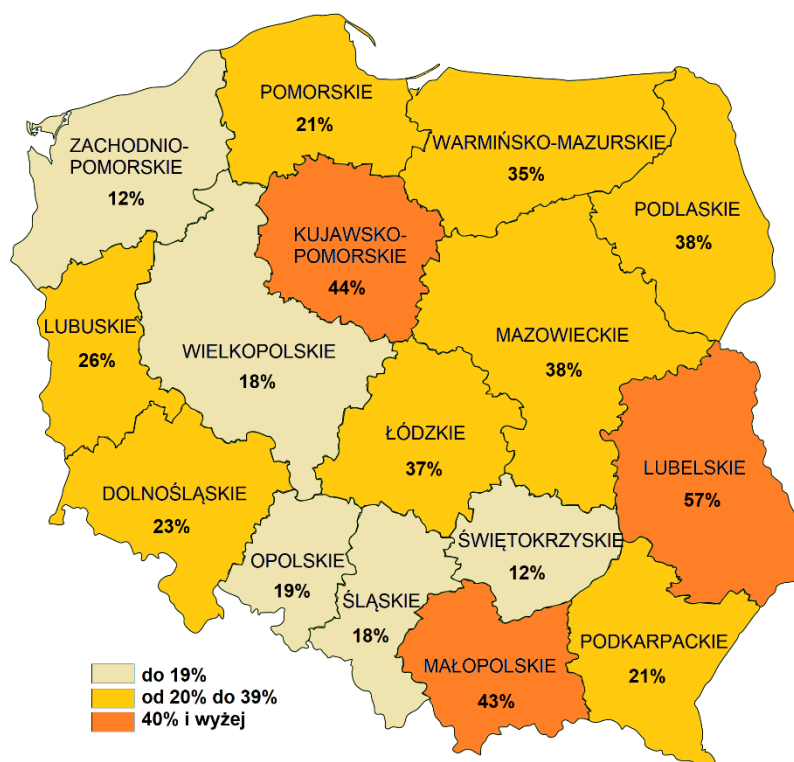
Źródło: Biuro Prewencji KGP.

W zdecydowanej większości odnotowanych przypadków to mężczyźni są osobami zatrzymanymi w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej.

W 2022 roku w województwie świętokrzyskim w grupie osób zatrzymanych, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc domową, odnotowano: 403 mężczyzn i 12 kobiet.

Zatrzymani mężczyźni podejrzewani, o stosowanie przemocy, stanowili 97% ogółu zatrzymanych – o 1,7 pkt proc. powyżej średniej wartości krajowej (95,3%), natomiast kobiety podejrzane o ten czyn stanowiły 3% zatrzymanych (najmniej w kraju zaraz za województwem podkarpackim).

Mapa 2. Procentowy udział osób z ogółu zatrzymanych, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową w 2022 r.

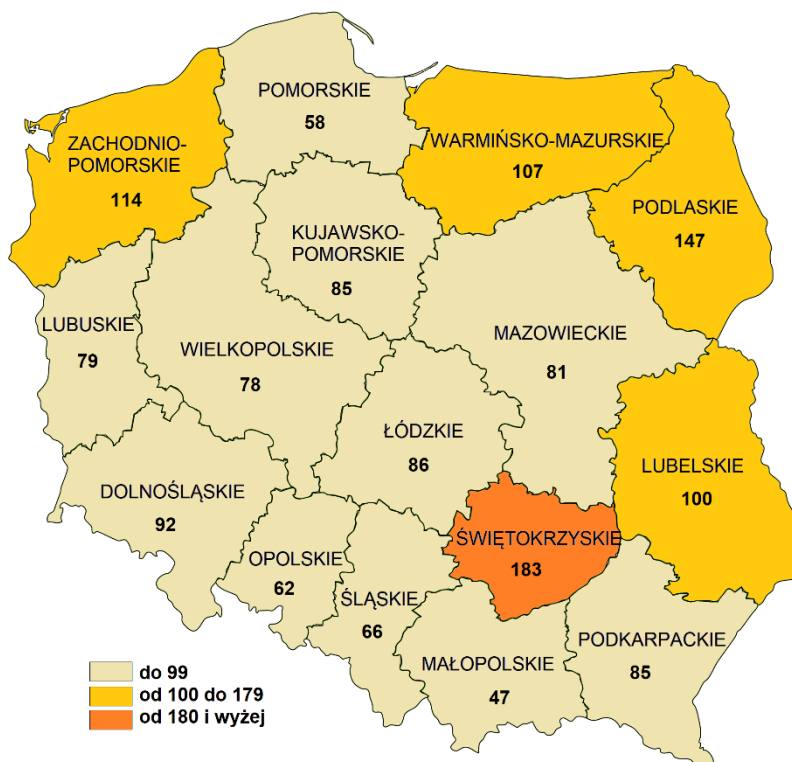

Źródło: Biuro Prewencji KGP.

W województwie świętokrzyskim pomimo odnotowanej największej liczby formularzy „Niebieska Karta” na 100 tys. mieszkańców udział osób zatrzymanych, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, był najniższy w kraju i wynosił 12%.

W 2022 roku liczba osób stosujących przemoc, będących pod wpływem alkoholu stanowiła 61% wobec ogółu stosujących przemoc domową.

Mapa 3. Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, będąc pod wpływem alkoholu w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców w 2022 r.

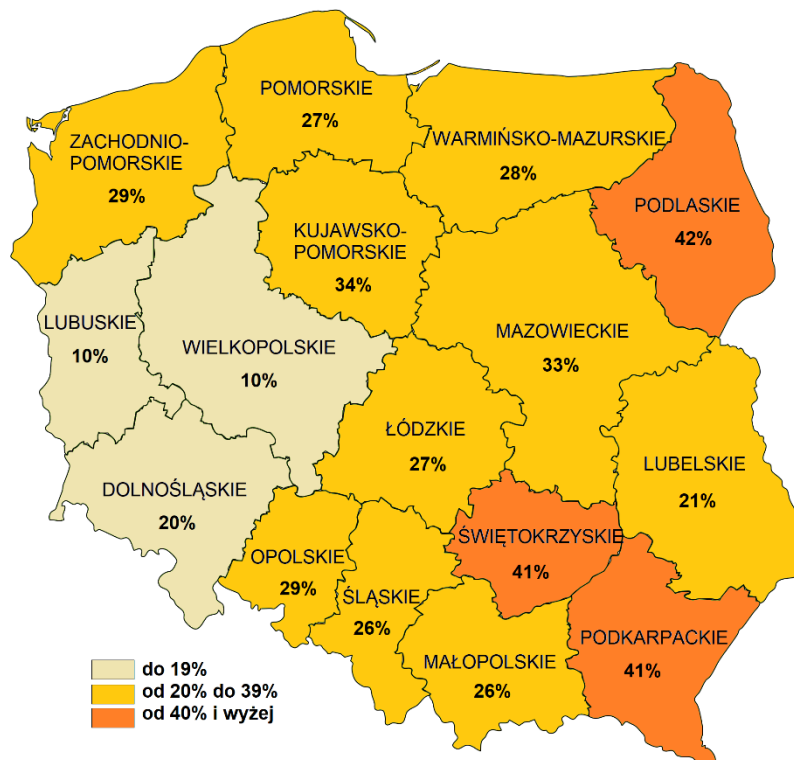
Źródło: Biuro Prewencji KGP.

W 2022 roku wskaźnik liczby osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową będąc pod wpływem alkoholu w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców w województwie świętokrzyskim, kolejny rok z rzędu był najwyższy w kraju i wynosił 183.

W dniu 30 listopada 2020 roku weszły w życie przepisy ustawy z dnia 30 kwietnia 2020 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. 2020 poz. 956, z późn. zm.). Wobec osoby, która swoim zachowaniem stwarza zagrożenie dla życia lub zdrowia osoby dotkniętej przemocą Funkcjonariusz Policji ma prawo wydać nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub też zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

W województwie świętokrzyskim Policja w okresie od 1 stycznia 2022 roku do dnia 31 grudnia 2022 roku wydała ogółem 171 decyzji nakazów i zakazów zajmowania i zbliżania się do mieszkania i jego otoczenia, co stanowi wzrost o 96,5% w stosunku do 2021 roku.

Mapa 4. Procentowy udział liczby wydanych nakazów i zakazów do ogółu osób zatrzymanych w 2022 r.

Źródło: Biuro Prewencji KGP.

Według statystyk Policji za 2022 rok województwo świętokrzyskie z udziałem 41% liczby wydanych decyzji nakazów i zakazów w stosunku do ogółu osób zatrzymanych, wobec których istniało podejrzenie, że stosują przemoc domową, znajduje się wśród trzech województw o najwyższym wskaźniku „skuteczności” w tym zakresie (średnio w kraju 28%).

Oznacza to, że w woj. świętokrzyskim 4 osoby na 10 zatrzymanych, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, decyzją Policji otrzymują nakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i zakaz zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia.

2. Analiza systemu przeciwdziałania przemocy domowej w regionie

Przemoc domowa w obszarze działań Policji Świętokrzyskiej

Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach przekazała dane statystyczne dotyczące: ilości interwencji domowych, liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” przez funkcjonariuszy Policji, oraz charakterystykę sprawców i osób doznających przemocy domowej.

Dane te zostały zestawione na przestrzeni lat 2017-2022, co daje możliwość obserwacji dynamiki zmian w obszarze przemocy domowej oraz analizę wdrażania procedury „Niebieska Karta” w regionie.

Tabela 1. Stosowanie procedury „Niebieska Karta” w woj. świętokrzyskim przez funkcjonariuszy Policji.

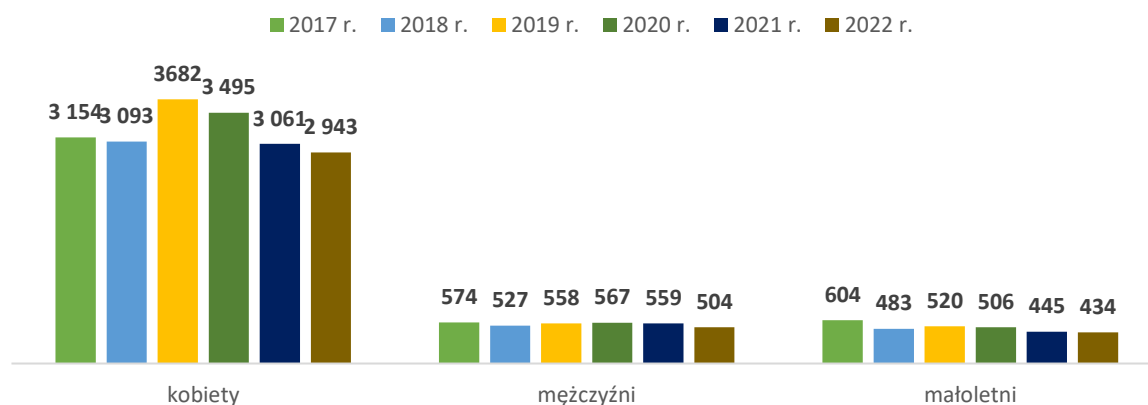
Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” – ogółem	3 600	3 509	4 187	4 062	3 636	3 519
Liczba formularzy wszczynających procedurę	2 958	2 860	3 475	3 398	3 102	2 924
Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy domowej w trakcie trwania procedury	642	649	712	664	534	595

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach.

W województwie świętokrzyskim w 2022 roku odnotowano zarówno spadek liczby wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” ogółem, jak również spadek liczby formularzy wszczynających procedurę „Niebieska Karta”. W 2022 roku liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta” ogółem była mniejsza o 117, tj. o 3,2% mniej w odniesieniu do 2021 roku.

Liczba formularzy wszczynających procedurę w 2022 roku wyniosła 2 924 i była mniejsza o 5,7%, natomiast liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy domowej w trakcie trwania procedury wyniosła 595 i wzrosła o 11,4% w odniesieniu do 2021 roku.

Osoby co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej

Wykres 3. Osoby doznające przemocy domowej w woj. świętokrzyskim na przestrzeni lat 2017-2022.

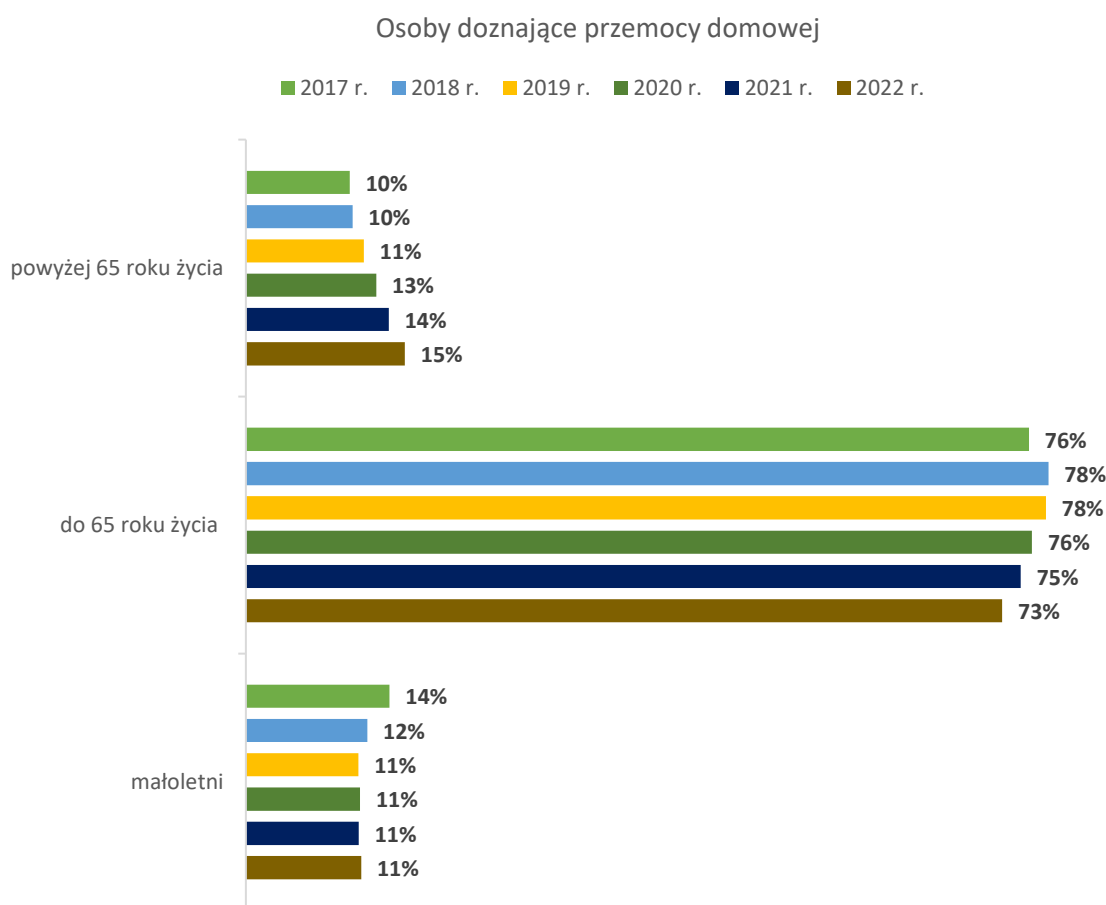
Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach.

Analizując dane, w 2022 roku obserwujemy spadek liczby osób doznających przemocy domowej w każdej z grup w odniesieniu do 2021 roku, w tym: kobiet – o 3,9%, mężczyzn – o 9,8%, osób małoletnich – o 2,5%.

Występowanie zjawiska przemocy domowej jest ściśle skorelowane ze strukturą zamieszkania ludności w województwie świętokrzyskim. W 2022 roku większość osób, wobec których istniało podejrzenie, iż doznają przemocy domowej zamieszkiwało tereny wiejskie (52%) - odsetek ten uległ zmniejszeniu o 5 pkt. proc. w odniesieniu do 2021 roku (57%).

W 2022 roku w województwie świętokrzyskim liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej, wyniosła 3 881 osób w tym:

- 3 061 kobiet, w tym:
 - ✓ do 65 roku życia – 83% (2 245),
 - ✓ powyżej 65 roku życia – 17% (493),
- 504 mężczyzn, w tym:
 - ✓ do 65 roku życia – 79% (398),
 - ✓ powyżej 65 roku życia – 21% (106),
- 434 osób małoletnich.

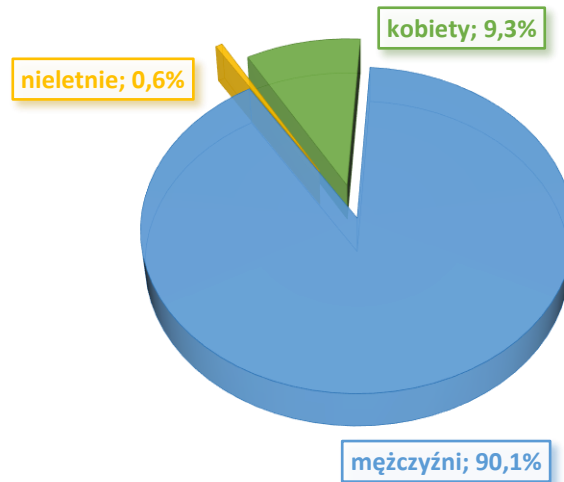
Wykres 4. Grupy wiekowe doznające przemocy domowej w woj. świętokrzyskim na przestrzeni lat 2017-2022.

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach.

Analiza struktury wiekowej osób doznających przemocy uwidacznia tendencję wzrostową w grupie osób starszych tj. powyżej 65 roku życia. Od 2018 roku bowiem systematycznie wzrasta liczba osób starszych, dotkniętych przemocą domową, co jest zjawiskiem bardzo niepokojącym. W 2022 roku udział tej grupy wiekowej był większy o 1 pkt proc. w stosunku do 2021 roku. Na przestrzeni ostatnich 5 lat aż o 174 osoby wzrosła liczba osób starszych, doświadczających przemocy.

Charakterystyka osób stosujących przemoc domową

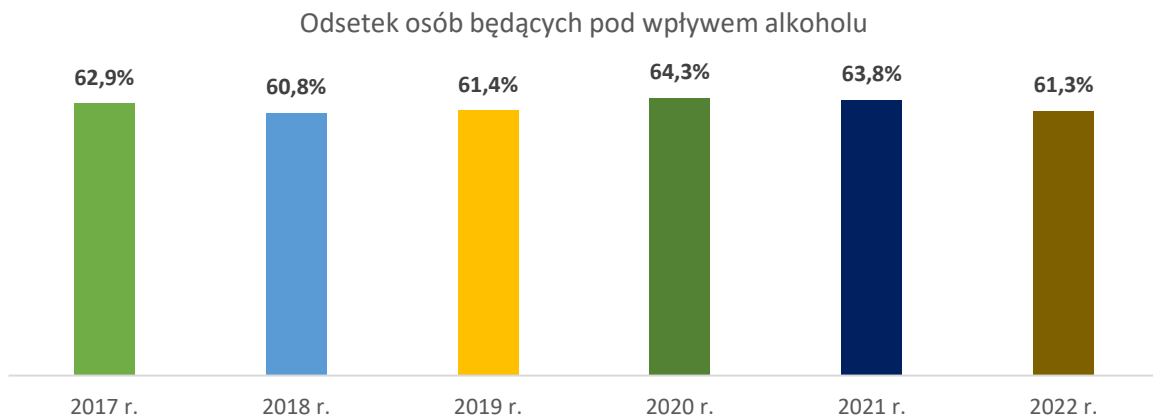
Osoby podejrzewane o stosowanie przemocy domowej

Wykres 5. Odsetek osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej w województwie w 2022 r.

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach.

W 2022 roku w województwie świętokrzyskim liczba osób, wobec których istniało podejrzenie o stosowanie przemocy domowej wyniosła 3 531 osób (tj. o 3% mniej niż w roku 2021 r.), w tym: 3 181 mężczyźni (90,1), 330 kobiet (9,3%) i 20 nieletnich (0,6%).

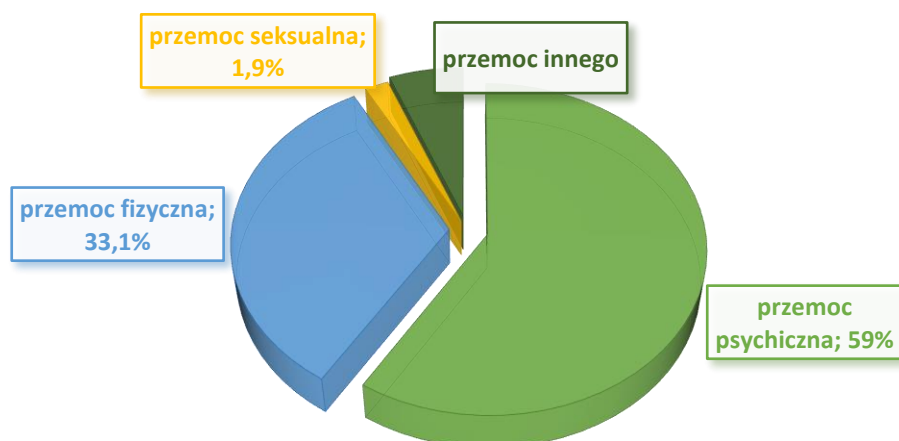
Wykres 6. Odsetek sprawców będących pod wpływem alkoholu podejrzanych o stosowanie przemocy w województwie świętokrzyskim w latach 2017-2022.

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach.

Problem nadużywania alkoholu bardzo często koreluje z występowaniem przemocy domowej. W województwie świętokrzyskim udział osób, wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej, będących pod wpływem alkoholu w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców, od kilku lat pozostaje najwyższy w kraju.

Z analizy wynika, iż odsetek osób stosujących przemoc, będących pod wpływem alkoholu najwyższą wartość osiągnął w 2020 roku (64,3%) i od tego czasu odnotowywany jest powolny spadek

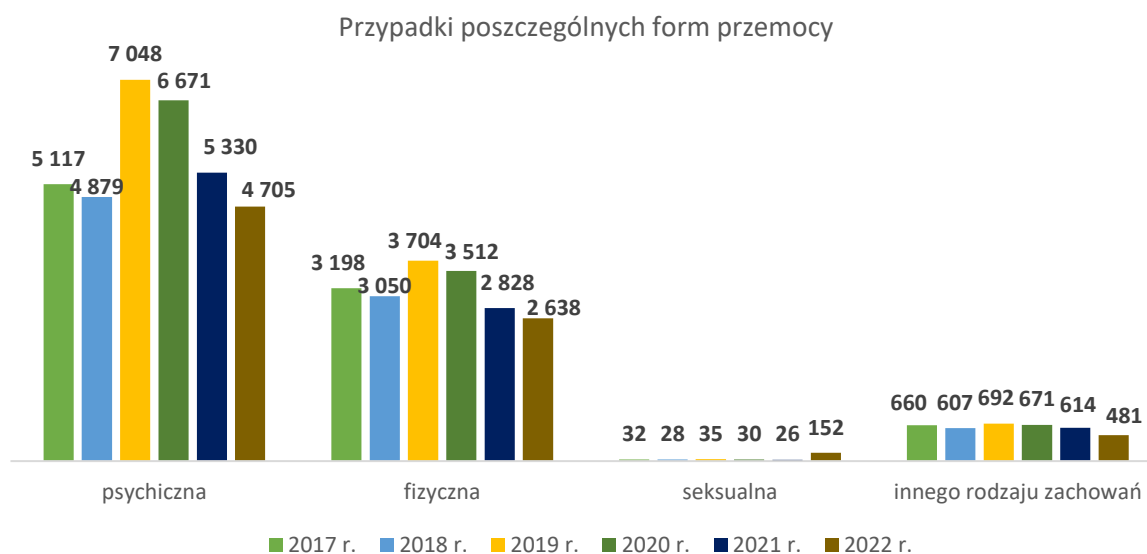
(w 2022 roku – o 3 pkt proc. mniej w stosunku do 2020 roku). Odsetek ten w 2022 roku wyniósł 61,3% i osiągnął poziom niemal taki sam jak w 2019 roku.

Wykres 7. Formy przemocy w województwie świętokrzyskim w 2022 r.

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach.

W 2022 roku najczęściej występującą formą przemocy w województwie świętokrzyskim – analogicznie jak w latach ubiegłych – była: przemoc psychiczna – 59% (4 705 przypadków), przemoc fizyczna – 33,1% (2 638) oraz przemoc innego rodzaju (w tym ekonomiczna) – 6% (481). Najrzadziej występującą formą przemocy w regionie była przemoc seksualna – 1,9% (152).

Wykres 8. Natężenie form przemocy w województwie świętokrzyskim w latach 2017-2022.

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Kielcach.

W 2022 roku w woj. świętokrzyskim w stosunku do 2021 roku odnotowany został spadek trzech wymienionych form przemocy: psychicznej – o 11,7%, fizycznej – o 6,7%, przemocy innego rodzaju – o 21,7%. Niepokojący jest kilkukrotny wzrost przypadków przemocy seksualnej w odniesieniu do lat poprzednich.

Problem przemocy domowej w świetle danych wymiaru sprawiedliwości

Kolejnym elementem diagnozy zjawiska przemocy domowej jest analiza danych za okres 2017-2022 pochodzących ze statystyk wymiaru sprawiedliwości tj. Prokuratury Okręgowej w Kielcach oraz Sądu Okręgowego w Kielcach. Analizie poddane zostały dane dotyczące przestępstw z art. 207 Kodeksu karnego.

§1 Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy,
podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5.

§1a. Kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny,
podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

§2. Jeżeli czyn określony w § 1 lub 1a połączony jest ze stosowaniem szczególnego okrucieństwa, sprawca
podlega karze pozbawienia wolności od roku do lat 10.

§3. Jeżeli następstwem czynu określonego w § 1–2 jest targnięcie się pokrzywdzonego na własne życie, sprawca
podlega karze pozbawienia wolności od lat 2 do 12.

Prokuratura Okręgowa

Na podstawie danych Prokuratury Okręgowej w Kielcach sporządzono zestawienie dotyczące liczby postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 §1 k.k., w tym: postępowań zakończonych aktem oskarżenia i postępowań zakończonych umorzeniem.

Postępowania przygotowawcze o czyn z art. 207 §1 k.k.

Wykres 9. Postępowania przygotowawcze o czyn z art. 207 §1 k.k. w prokuraturach rejonowych.

Źródło: Prokuratura Okręgowa w Kielcach.

Prokuratury rejonowe w województwie świętokrzyskim w 2022 roku prowadziły łącznie 1 533 postępowania przygotowawcze o przestępstwo z art. 207 k.k., tj. o 16,6% mniej niż w 2021 roku.

W 2022 roku 31% postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 k.k. zakończonych zostało aktem oskarżenia (w 2021 r. – 36%, w 2018 r. – 40%). Dane te świadczą o spadku udziału postępowań przygotowawczych zakończonych aktem oskarżenia w województwie świętokrzyskim.

Postępowania przygotowawcze zakończone umorzeniem w 2022 roku w regionie stanowiły 22%, w poprzednich latach kształtowały się na zbliżonym poziomie.

Tabela 2. Postępowania przygotowawcze o czyn z art. 207 §1 k.k. w prokuraturach rejonowych.

Lp.	Prokuratura Rejonowa	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
1	Kielce-Wschód	184	181	186	141	127	83
2	Kielce-Zachód	245	262	271	210	261	230
3	Busko-Zdrój	132	66	151	110	86	78
4	Jędrzejów	116	92	132	109	123	65
5	Końskie	153	109	129	160	141	119
6	Opatów	82	56	33	67	49	50
7	Ostrowiec Św.	197	158	205	159	156	114
8	Pińczów	65	73	71	66	54	61
9	Sandomierz	73	79	103	86	85	78
10	Skarżysko-Kamienna	116	95	77	95	74	51
11	Starachowice	181	172	427	616	518	472
12	Staszów	113	87	77	86	91	90
13	Włoszczowa	53	64	50	54	73	42
	Razem:	1 710	1 494	1 912	1 959	1 838	1 533

Źródło: Prokuratura Okręgowa w Kielcach.

W 2022 roku (w stosunku do roku 2021) - odnotowano wzrost liczby postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 k.k., prowadzonych przez Prokuraturę Rejonową w Opatowie (1) i Prokuraturę Rejonową w Pińczowie (7). W pozostałych jednostkach liczba ww. postępowań przygotowawczych uległa zmniejszeniu.

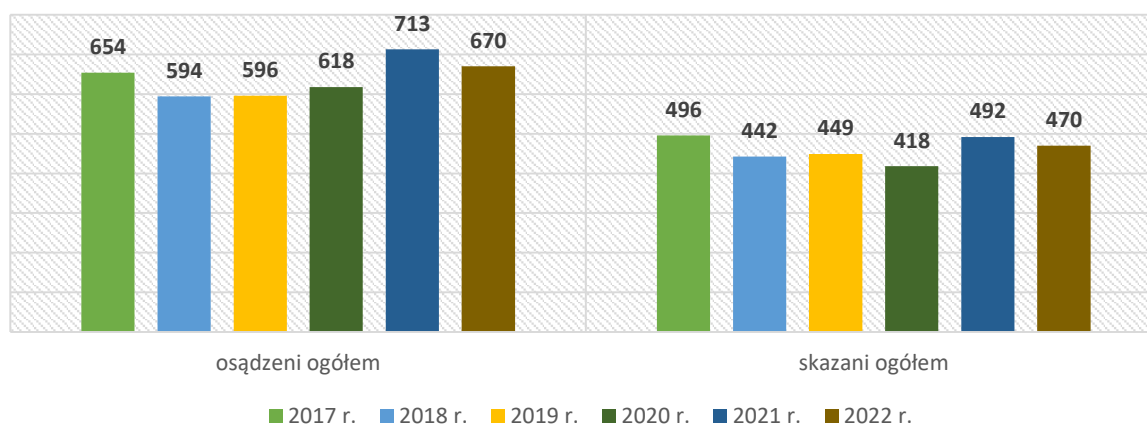
Największy udział postępowań przygotowawczych zakończonych aktem oskarżenia z ogółu postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 k.k. w 2022 roku odnotowano w Prokuraturze Rejonowej: w Skarżysku-Kamiennej (43%), we Włoszczowie (43%), w Ostrowcu Świętokrzyskim (39%). Najmniejszy zaś - w Opatowie (18%), Staszowie (28%), Starachowicach (28%) i Prokuraturze Rejonowej Kielce- Zachód (28%).

Sąd Okręgowy

Dane dotyczące przestępstw z art. 207 §1 k.k. takich jak: liczba osób osądzonych i skazanych, wymiar kar, liczba osób skazanych zakwalifikowanych jako recydywiści wcześniej karanych za stosowanie przemocy domowej oraz liczbę sprawców przemocy objętych nadzorem kuratorskim

poddano analizie na podstawie sprawozdania „MS-S6r” za 2022 rok w sprawie osób osądzonych w pierwszej instancji, według właściwości rzeczowej w sądach rejonowych okręgu kieleckiego.

Osądzeni i skazani z art. 207 §1 k.k.

Wykres 10. Liczba osób osądzonych i skazanych z art. 207 §1 k.k. w latach 2017-2022.

Źródło: Sąd Okręgowy w Kielcach.

W 2022 roku liczba osób osądzonych ogółem wyniosła 670 i była niższa o 6% w stosunku do 2021 roku. Spośród wszystkich osób osądzonych 70% zostało skazanych. Odnotowano 4,5% spadek liczby osób skazanych ogółem z art. 207 §1 k.k. w 2022 roku w odniesieniu do 2021 roku.

Tabela 3. Liczba orzeczonych kar wobec osób skazanych z art. 207 §1 k.k. w latach 2017-2022.

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Kara pozbawienia wolności-razem	425	371	364	339	391	354
Kara bezwzględnej pozbawienia wolności	129	122	111	139	116	111
Kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem	296	249	253	200	275	243
Kara ograniczenia wolności	50	48	62	50	72	76
Kara grzywny samoistnej	19	18	22	25	25	37
Warunkowo umorzone postępowanie	116	107	108	112	129	112

Źródło: Sąd Okręgowy w Kielcach.

Na karę pozbawienia wolności z art. 207 §1 k.k. w 2022 roku skazano 354 sprawców, o 9,5% mniej niż w 2021 roku. Sądy w województwie świętokrzyskim wobec osób skazanych najczęściej orzekały karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem.

W 2022 roku na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem skazano 243 osoby, o 11,6% mniej niż w 2021 roku. Na karę bezwzględnej pozbawienia wolności w 2022 roku skazano 111 osób, o 4,3% mniej. W 2022 roku liczba orzeczonych kar ograniczenia wolności zwiększyła się o 5,5% w stosunku do 2021 roku i wyniosła 76. Liczba orzeczeń kary grzywny samoistnej wyniosła

37 i była większa o 48%. Liczba warunkowo umorzonych postępowań w 2022 roku wyniosła 112 i zmniejszyła się o 13% w stosunku do 2021 roku.

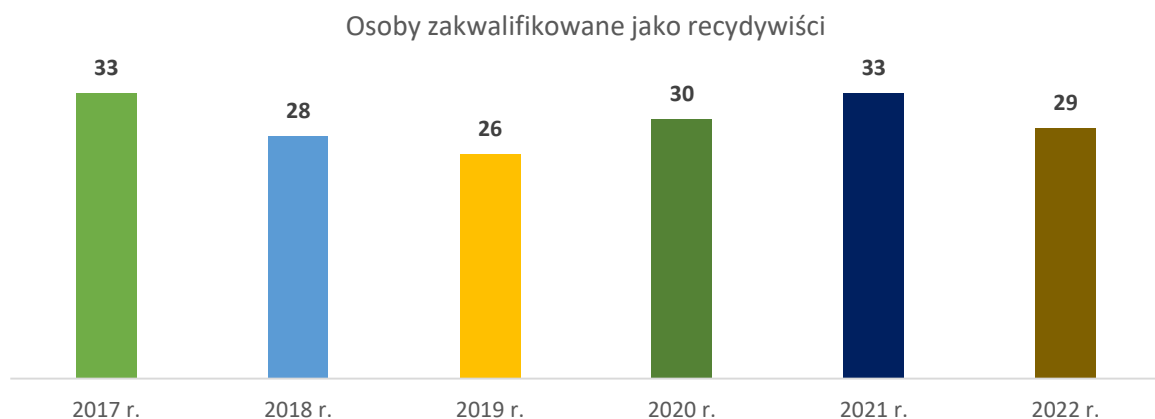
Tabela 4. Liczba osób skazanych na karę pozbawienia wolności w województwie w 2022 r.

Wymiar kary	Kara pozbawienia wolności	w tym z warunkowym zawieszeniem
1 miesiąc	1	-
2 do 5 miesięcy	53	31
od 6 miesięcy do 1 roku	285	212
powyżej 1 roku do 2 lat	14	-
powyżej 2 lat do 5 lat	1	-
powyżej 5 lat do 8 lat	-	-
powyżej 8 lat	-	-
Razem:	354	243

Źródło: Sąd Okręgowy w Kielcach.

W 2022 roku podobnie jak w latach poprzednich najczęściej orzekanym wymiarem kary było pozbawienie wolności od 6 do 12 miesięcy (285), z czego 74% stanowiły kary z warunkowym zawieszeniem (212). Na karę pozbawienia wolności w wymiarze od 2 do 5 miesięcy skazanych zostało 53 osoby, w tym 58% z warunkowym zawieszeniem (31). Jedna osoba odbyła karę miesięcznego bezwzględego pozbawienia wolności.

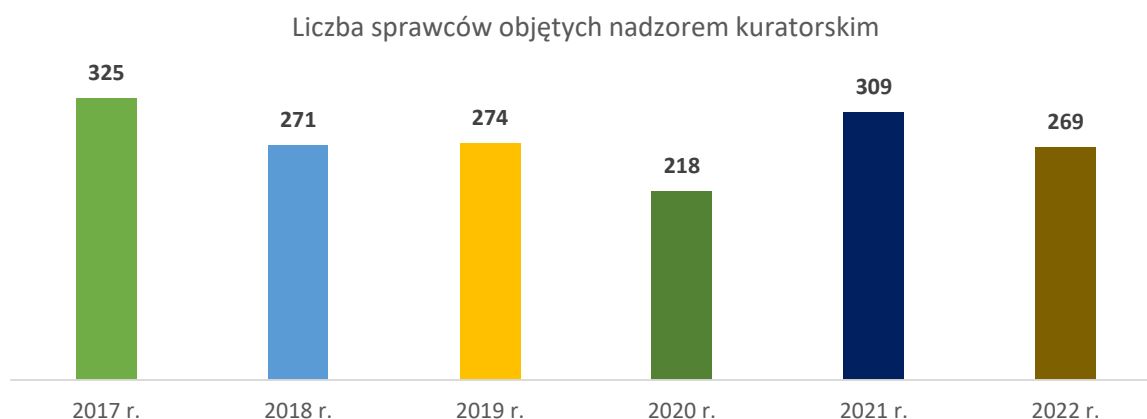
Na karę bezwzględnego pozbawienia wolności powyżej 1 roku do 2 lat skazanych zostało 14 osób, natomiast na karę pozbawienia wolności od 2 do 5 lat skazano 1 osobę. W tych przypadkach nie zastosowano kary z warunkowym zawieszeniem.

Wykres 11. Osoby zakwalifikowane jako recydywiści skazani z art. 207 k.k. w woj. świętokrzyskim.

Źródło: Sąd Okręgowy w Kielcach.

W 2022 roku liczba skazanych, których należy zakwalifikować jako recydywiści skazani z art. 207 k.k., wyniosła 29 osób i zmniejszyła się o 12% w odniesieniu do 2021 roku.

Wykres 12. Liczba sprawców przemocy domowej objętych nadzorem kuratorskim w woj. świętokrzyskim.

Źródło: Sąd Okręgowy w Kielcach.

W 2022 roku w odniesieniu do 2021 odnotowano spadek liczby sprawców przemocy domowej objętych nadzorem kuratorskim o 13%.

Procedura „Niebieska Karta” w regionie świętokrzyskim – statystyka

Na podstawie art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej formularz „Niebieska Karta” może zostać założony przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Tabela 5. Stosowanie procedury „Niebieska Karta” w woj. świętokrzyskim przez uprawnione podmioty.

Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta”	4 724	4 046	4 795	4 962	4 573	4 408
Liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieska Karta – A”	3 470	3 205	3 575	3 416	3 762	3 807
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”	2 814	2 476	2 653	2 247	2 367	2 199
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”	2 246	1 862	2 105	1 646	2 010	1 642
Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” w przypadku:						
<i>ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania dalszego stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy</i>	2 438	2 152	2 564	2 861	2 691	2 660
<i>rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań</i>	569	469	541	591	592	546

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” w województwie świętokrzyskim w 2022 roku wyniosła 4 408 i była mniejsza o 3,6% w stosunku do 2021 roku.

Sporządzono 3807 formularzy „Niebieska Karta-A” (wszczynających procedurę), tj. o 1,2% więcej niż w 2021 roku. Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C” (2 199) oraz liczba formularzy „Niebieska Karta – D” (1 642) zmniejszyła się w 2022 roku odpowiednio o 7% i 18%.

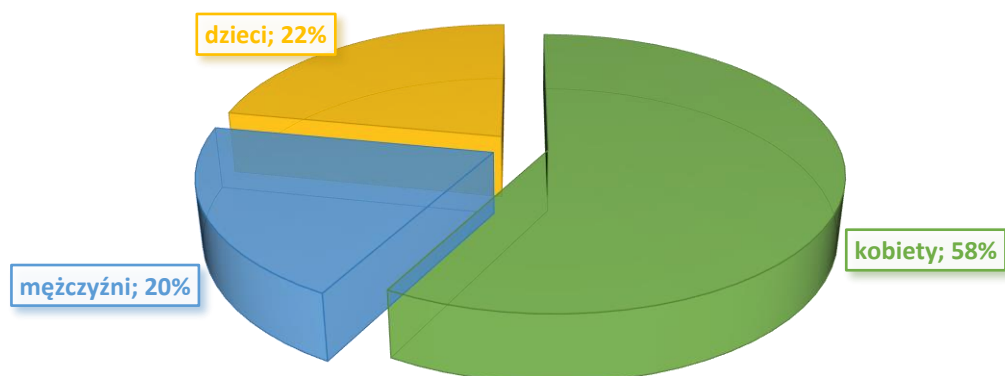
W przypadku zakończonych procedur „Niebieska Karta” z powodu ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy (2 660) odnotowano 1,1% spadek liczby zakończonych procedur.

Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań w 2022 roku wyniosła 546 i była o 7,8% mniejsza w stosunku do 2021 roku.

Charakterystyka osób objętych działaniami procedury „Niebieska Karta”

W 2022 roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta” objęto 8 218 osób w rodzinach, z czego 79% stanowiły osoby doświadczające przemocy domowej (6 487).

Osoby objęte działaniami w ramach procedury "Niebieska Karta"

Wykres 13. Udział poszczególnych grup doświadczających przemocy domowej objętych działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta” w 2022 r.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta” w 2022 roku objętych zostało 6 487 mieszkańców województwa świętokrzyskiego doświadczających przemocy domowej, z czego: największą grupę stanowiły kobiety – 58%, następnie dzieci (osoby małoletnie) – 22% i mężczyźni – 20% (co piąty).

Tabela 6. Liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych działaniami „Niebieska Karta” w 2022 r.

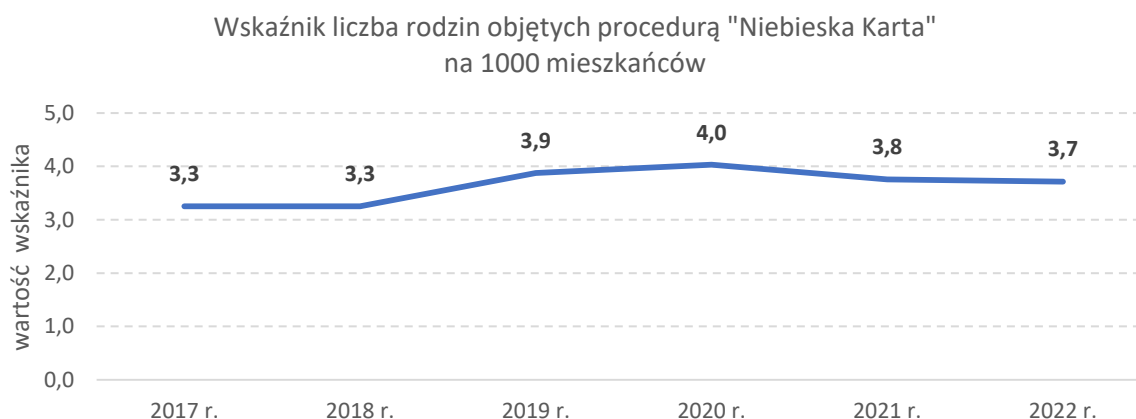
Wyszczególnienie	ogółem	w tym osoby z niepełnosprawnościami	w tym starsze
kobiety	3 754	283	755
mężczyźni	1 332	97	245
dzieci	1 401	56	-
razem	6 487	436	1 000

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Z ogólnej liczby osób doświadczających przemocy domowej objętych procedurą „Niebieska Karta” w 2022 roku 15,4% stanowiły osoby starsze, 6,7% - osoby z niepełnosprawnościami.

Wskaźnik liczby rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta”

Na potrzeby diagnozy nasilenia zjawiska przemocy domowej wewnątrz regionu opracowano wskaźnik – liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” na 1000 mieszkańców w poszczególnych gminach zagregowaną do powiatów.

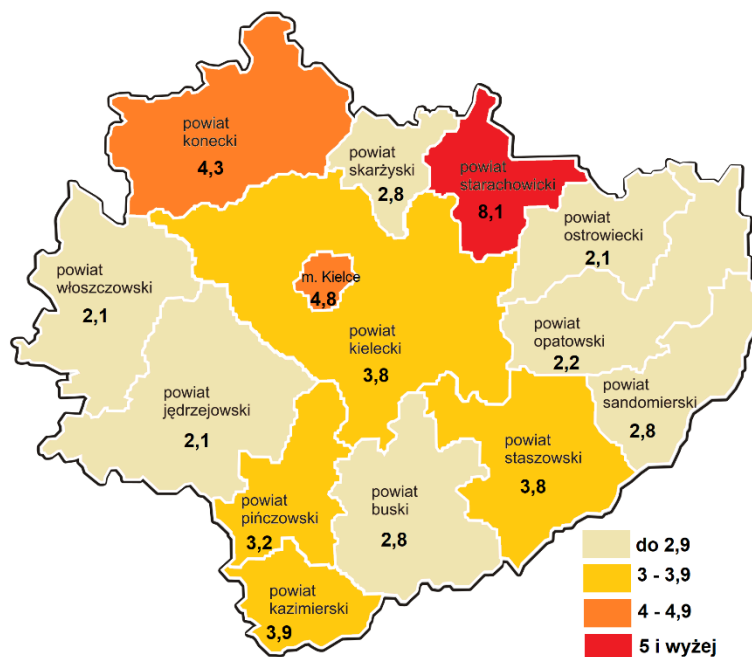

Wykres 14. Wartość wskaźnika liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” na 1000 mieszkańców woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.

Źródło: Sprawozdania z realizacji KPPPwR w CAS/GUS.

W 2022 roku wartość omawianego wskaźnika na 1000 mieszkańców dla województwa świętokrzyskiego wynosiła 3,7 i była niższa w stosunku do 2021 roku (3,8).

Mapa 5. Natężenie zjawiska przemocy domową wg. powiatów w 2022 r.

Źródło: Sprawozdania z realizacji KPPpWR w CAS/GUS.

Najwyższą wartość wskaźnika liczba rodzin objętych w 2022 roku działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta” na 1000 mieszkańców określającego natężenie przemocy domowej kolejny rok z rzędu odnotowano w powiecie starachowickim, w którym wartość obliczonego wskaźnika wynosiła 8,1 i była większa w odniesieniu do 2021 roku (6,9).

Wysoki wskaźnik (w przedziale od 4 do 4,9) odnotowano w mieście Kielce – 4,8 (wzrost o 0,6 pkt) i powiecie koneckim – 4,3 ((wzrost o 0,4 pkt).

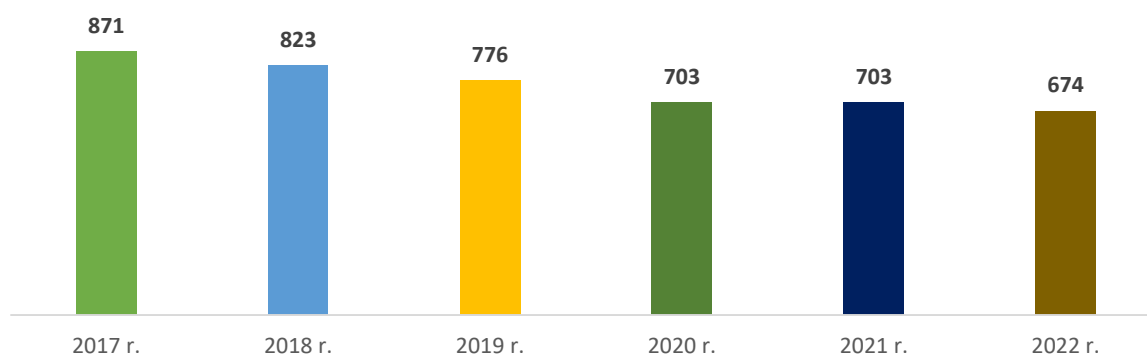
Umiarkowane natężenie przemocy według wskaźnika liczby rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” w przedziale od 3 do 3,9 odnotowano w powiatach: kazimierskim (3,9), kieleckim (3,8), staszowskim (3,8), pińczowskim (3,2).

Najniższe natężenie zjawiska przemocy domowej wg obliczonego wskaźnika (tj. wartość nie przekracza 2,9), odnotowano w powiatach: jędrzejowskim, ostrowieckim, włoszczowskim (2,1), opatowskim (2,2), buskim (2,8), sandomierskim (2,8), skarżyskim (2,9).

Zespoły interdyscyplinarne w województwie świętokrzyskim

Posiedzenia zespołów interdyscyplinarnych odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż na kwartał. Obsługę organizacyjno-administracyjną zespołu zapewnia ośrodek pomocy społecznej.

Posiedzenia zespołów interdyscyplinarnych

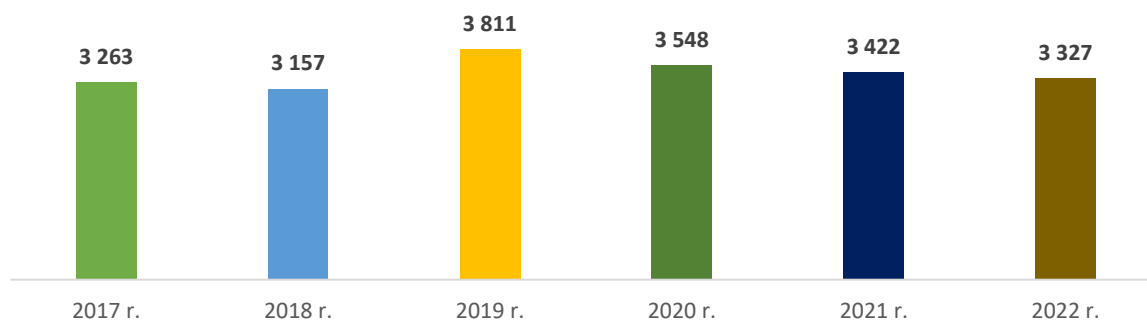

Wykres 15. Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W województwie świętokrzyskim w 2022 roku zespoły interdyscyplinarne funkcjonowały we wszystkich gminach. W 2022 roku odbyły się łącznie 674 posiedzenia zespołów interdyscyplinarnych – o 4,1 % mniej niż w 2021 roku. Należy zwrócić uwagę, iż w latach 2017-2022 systematycznie malała liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych. W 2022 roku liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych była najniższa w analizowanym okresie, mniejsza o 22,6% w stosunku do 2017 roku.

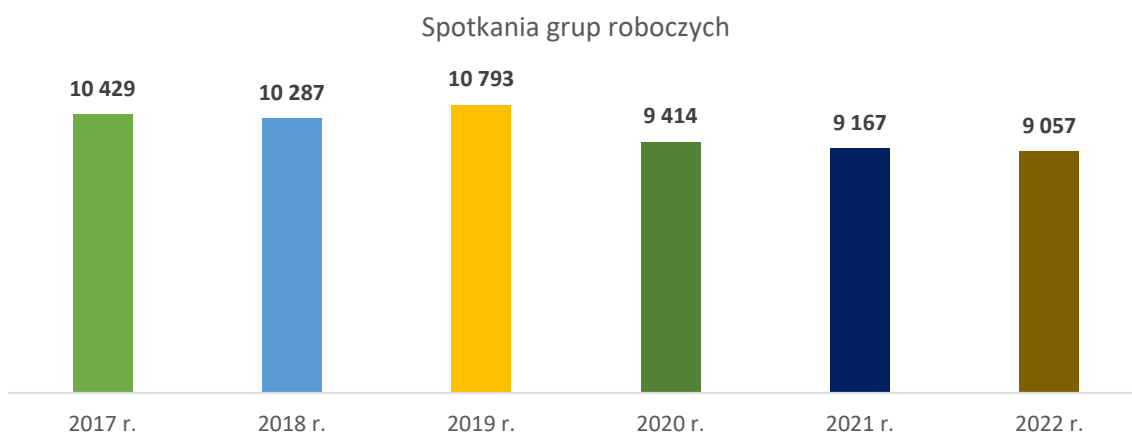
Funkcjonujące grupy robocze

Wykres 16. Liczba grup roboczych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W latach 2019-2022 odnotowano spadek liczby grup roboczych utworzonych przez zespoły interdyscyplinarne. W 2022 roku liczba ta wyniosła 3 327 i była mniejsza o 2,8% w odniesieniu do 2021 roku. Największą liczbę utworzonych grup roboczych odnotowano w 2019 roku (3 811).

Wykres 17. Liczba posiedzeń grup roboczych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W 2022 roku odnotowano najmniejszą liczbę posiedzeń grup roboczych – liczba ta wyniosła 9 057 i była mniejsza o 13% w odniesieniu do 2017 roku.

Infrastruktura wsparcia osób doświadczających przemocy domowej w regionie

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i innych ustaw.

Tabela 7. Infrastruktura w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy w woj. świętokrzyskim w 2022 r.

Wyszczególnienie	Liczba placówek	Liczba miejsc	Liczba osób, które skorzystały z miejsc całodobowych
Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie	1	-	19
Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	1	15	15
Ośrodek interwencji kryzysowej	17	362	14
Punkt interwencji kryzysowej	6	-	-
Punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	63	-	-
Punkt konsultacyjny utworzonych w ramach projektu „Centrum Usług”	12	-	-
inna placówka świadcząca specjalistyczną pomoc	5	66	6

Źródło: Sprawozdania z realizacji KPPPwR w CAS, rejestr Wojewody Świętokrzyskiego.

Na obszarze województwa świętokrzyskiego w 2022 roku funkcjonowały następujące jednostki specjalistycznego poradnictwa:

- 1 specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie (SOW),
- 1 dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży.

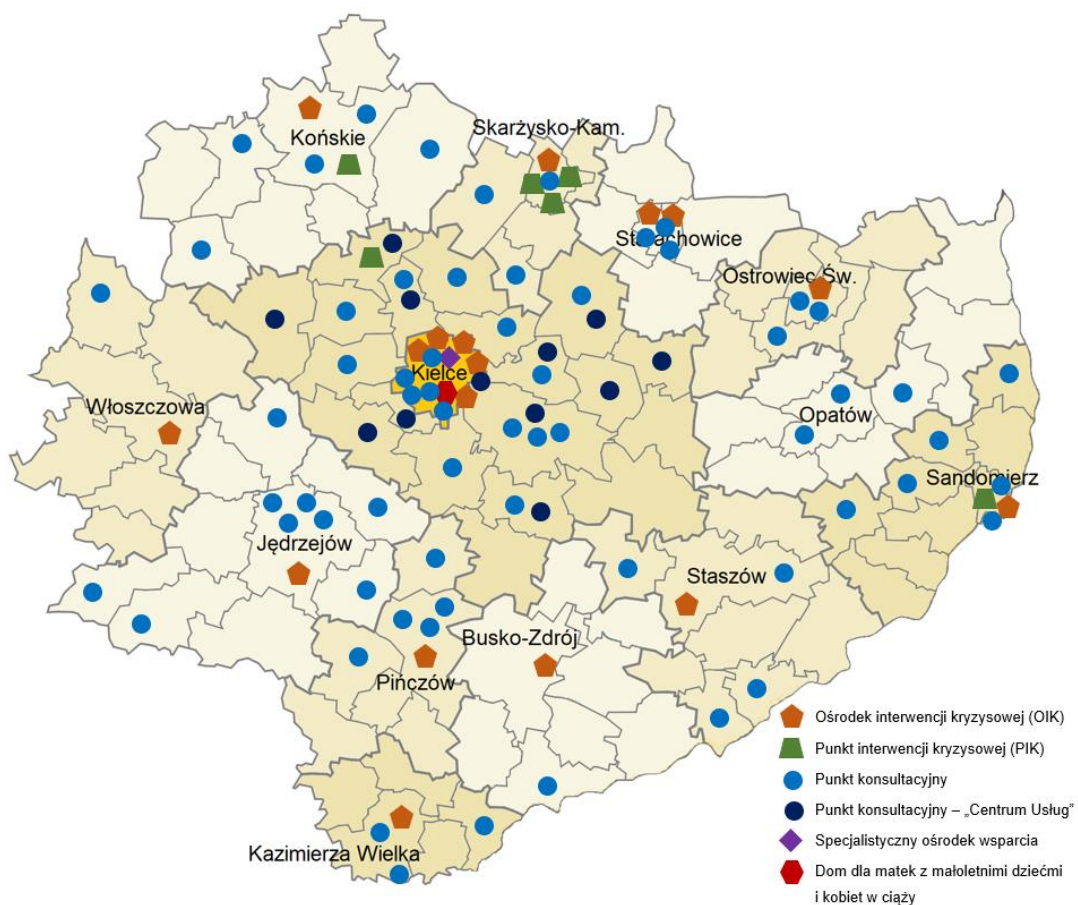
- 17 ośrodków interwencji kryzysowej (OIK)
- 6 punktów interwencji kryzysowej (PIK),
- 63 punkty konsultacyjne,
- 12 punktów konsultacyjnych utworzonych w ramach projektu „Centrum Usług”,
- 5 innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób dotkniętych przemocą.

Tabela 8. Liczba osób doświadczających przemocy, korzystających ze wsparcia placówek specjalistycznego poradnictwa w woj. świętokrzyskim w 2022 r.

Wyszczególnienie	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci	Razem
Specjalistyczny ośrodek wsparcia dla osób doznających przemocy w rodzinie	766	101	106	973
Dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	4	0	5	9
Ośrodek interwencji kryzysowej/Punkt interwencji kryzysowej	341	48	99	488
Punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	664	207	62	933
inna placówka świadcząca specjalistyczną pomoc	8	0	9	17

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Mapa 6. Rozmieszczenie jednostek specjalistycznego poradnictwa funkcjonujących w woj. świętokrzyskim w 2022 r.

Źródło: Opracowanie ROPS na podstawie rejestru prowadzonego przez ŚUW.

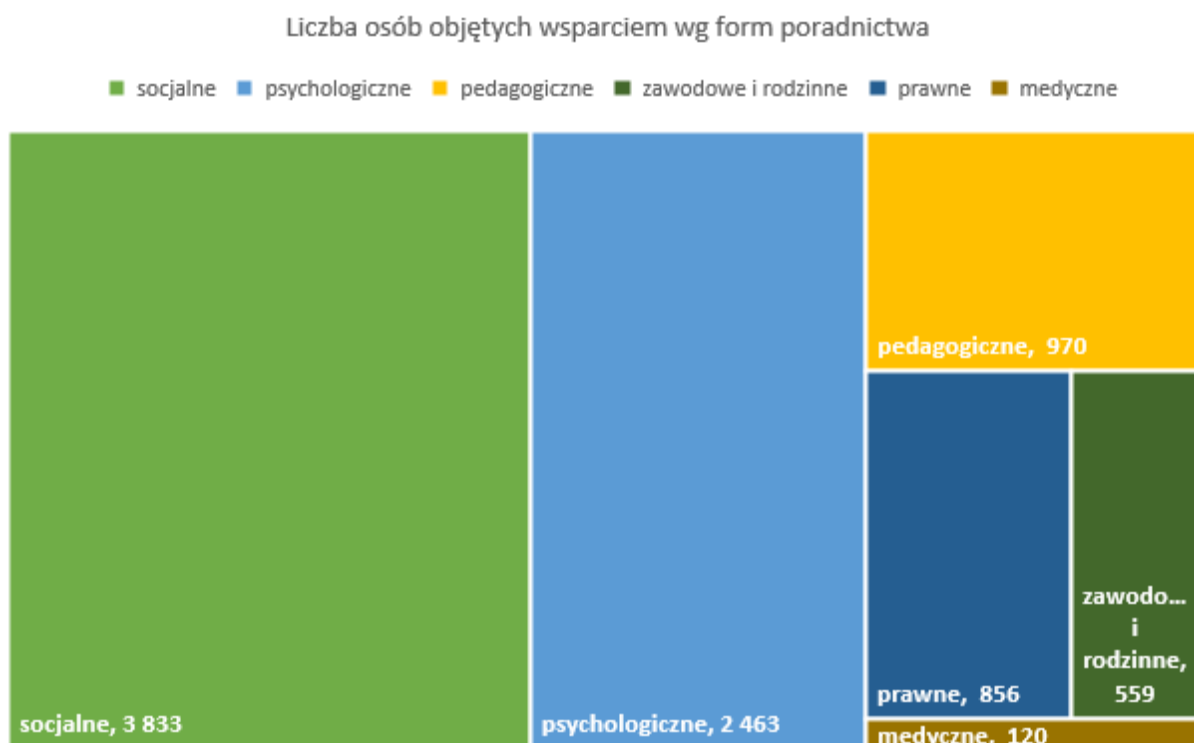
Zasoby infrastruktury wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej w województwie świętokrzyskim w 2022 roku uległy zwiększeniu. Placówki wsparcia osób doświadczających przemocy w regionie rozmieszczone są nierównomiernie, a tym samym zabezpieczenie wsparcia, dostępność do usług nie jest zapewniona w każdej gminie.

Przeprowadzona analiza w zakresie rozwoju infrastruktury wykazuje, iż w 2022 roku na terenie 56 samorządów gminnych w województwie świętokrzyskim funkcjonowały podmioty oferujące wsparcie dla osób doświadczających przemocy domowej. Tym samym 46 gmin w regionie nie dysponuje infrastrukturą zapewniającą wsparcie, tworząc „białe plamy” w zakresie dostępności do placówek świadczących pomoc dla osób dotkniętych przemocą domową.

Poradnictwo i inne formy wsparcia realizowane w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w gminach i powiatach województwa świętokrzyskiego

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie dla osób, które doświadczyły przemocy, przewidywała formy wsparcia w zakresie poradnictwa: medycznego, prawnego, psychologicznego, socjalnego, pedagogicznego, zawodowego i rodzinnego.

Dane zawarte poniżej w formie diagramu dotyczą form wsparcia osób dotkniętych przemocą domową wraz z liczbą osób objętych poradnictwem – ogółem w woj. świętokrzyskim w 2022 roku.

Wykres 18. Formy poradnictwa dla osób, które doświadczyły przemocy w woj. świętokrzyskim w 2022 r.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W instytucjach funkcjonujących w strukturze jst w województwie świętokrzyskim, osoby doznające przemocy domowej w 2022 roku najczęściej korzystały z poradnictwa: socjalnego (3 833),

psychologicznego (2 463). Następnie z form poradnictwa: pedagogicznego (970), prawnego (856), zawodowego i rodzinnego (559). Najmniejsza liczba osób skorzystała z poradnictwa medycznego (120).

Poradnictwo w powiatowych instytucjach wsparcia

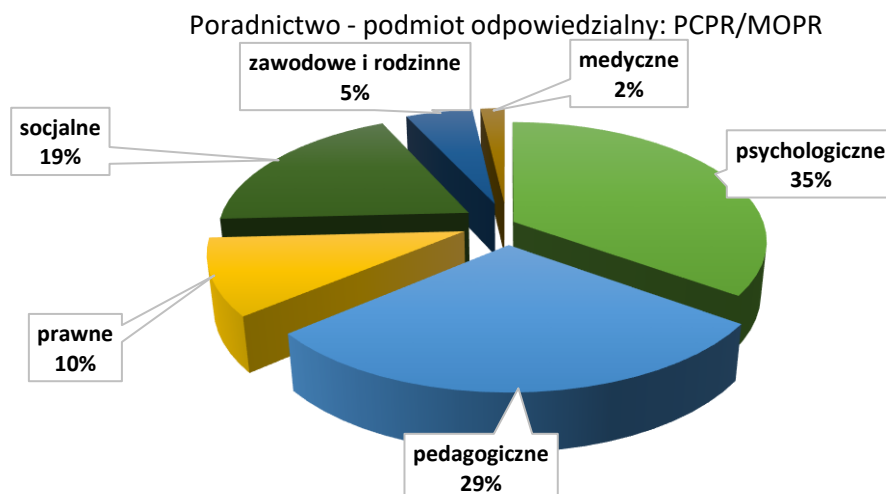
Poniższe dane dotyczą form wsparcia osób dotkniętych przemocą domową wraz z liczbą osób objętych poradnictwem w latach 2017-2022, prowadzonym przez samorząd powiatowy i miasto na prawach powiatu.

Tabela 9. Liczba osób objętych poradnictwem w powiatowych instytucjach wsparcia (PCPR, MOPR) w regionie.

Poradnictwo:	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
medyczne	13	114	46	15	14	46
psychologiczne	2 573	1 422	900	627	829	873
prawne	563	243	202	120	162	258
socjalne	628	174	228	185	434	473
zawodowe i rodzinne	389	243	249	90	182	128
pedagogiczne	-	-	-	-	542	727
Razem	4 166	2 196	1 625	1 037	2 163	2 505

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W 2022 roku w instytucjach funkcjonujących w regionie w strukturze samorządów powiatowych i miasta na prawach powiatu poradnictwem objętych zostało 2 505 osób doświadczających przemocy. Z poradnictwa świadczonego na poziomie samorządów powiatowych skierowanego dla osób doznających przemocy domowej skorzystało o 16% osób więcej w stosunku do 2021 roku.

Wykres 19. Formy poradnictwa udzielonego przez powiatowe instytucje wsparcia w 2022 r.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Na poziomie samorządów powiatowych i miasta na prawach powiatu w 2022 roku analogicznie jak w latach poprzednich najczęściej osób skorzystało ze wsparcia psychologicznego – 873 osoby (35%). W następnej kolejności osoby doznające przemocy korzystały z poradnictwa pedagogicznego – 727

osób (29%). Poradnictwem socjalnym objętych zostało 473 osób (19%). Z poradnictwa prawnego skorzystało 258 osób (10%), z poradnictwa zawodowego i rodzinnego skorzystało 128 osób (5%). W monitorowanym okresie najmniej osób dotkniętych przemocą korzystało ze wsparcia w zakresie poradnictwa medycznego, z tego typu wsparcia skorzystało 46 osób (2%).

Poradnictwo w gminnych instytucjach wsparcia

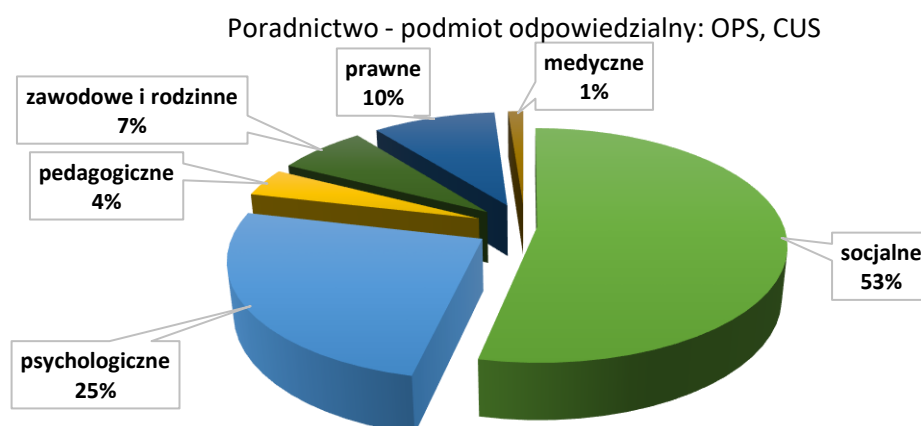
Zestawienie poniższych danych dotyczą form wsparcia i liczby osób doznających przemocy domowej objętych poradnictwem, za które podmiotem odpowiedzialnym za funkcjonowanie jest samorząd gminny.

Tabela 10. Liczba osób objętych poradnictwem w gminnych instytucjach wsparcia (OPS, CUS) w regionie.

Poradnictwo:	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
medyczne	56	232	204	57	88	74
psychologiczne	1 474	1 248	1 833	1 804	1 684	1 590
prawne	474	544	557	513	412	598
socjalne	3 352	3 131	4 042	3 969	3 277	3 360
zawodowe i rodzinne	537	657	486	354	398	431
pedagogiczne	-	-	-	-	205	243
Razem	5 893	5 812	7 122	6 697	6 064	6 296

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Na poziomie samorządów gminnych w województwie świętokrzyskim z poradnictwa świadczonego przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej w 2022 roku skorzystało 6 296 osób. Liczba osób, które skorzystało z poradnictwa na szczeblu samorządu gminnego, była o 3,8% większa w odniesieniu do 2021 roku.

Wykres 20. Formy poradnictwa świadczonego przez gminne instytucje wsparcia w 2022 r.

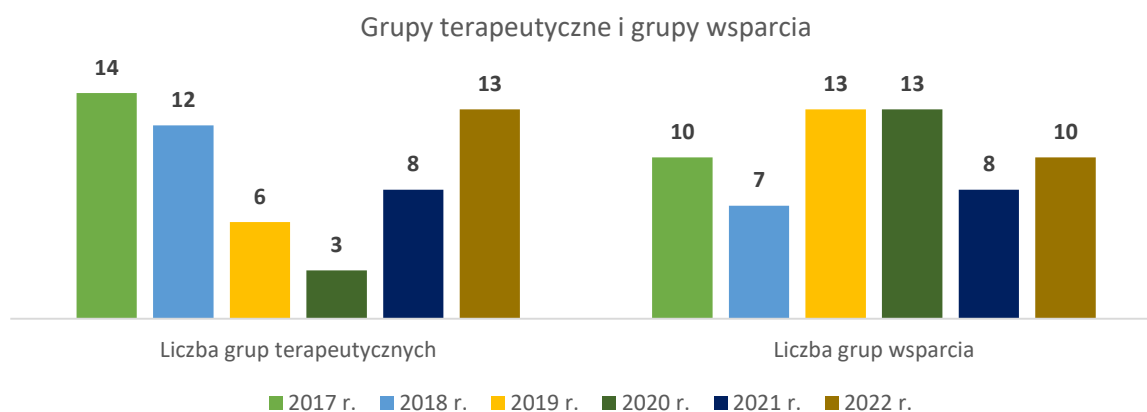
Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W 2022 roku ze wsparcia świadczonego na poziomie gmin najwięcej osób skorzystało z poradnictwa socjalnego 3 360 osób (53%). Następnie z poradnictwa psychologicznego skorzystało

1 590 osób (25%). Z poradnictwa prawnego skorzystało 598 osób (10%). W ramach świadczonego poradnictwa zawodowego i rodzinnego wsparcie otrzymało 431 osób (7%), poradnictwem pedagogicznym objętych zostało 243 osób (4%). Świadczeniem poradnictwa medycznego przez instytucje gminne objętych zostało 74 osób (1%).

Grupa terapeutyczna jest przeznaczona dla osób doświadczających przemocy. Grupa powinna być prowadzona przez dwóch terapeutów. Każdy pacjent otrzymuje możliwość uczestniczenia na spotkania tak długo, jak długo trwają różne uruchomione przez niego procedury prawne, które mają na celu zatrzymanie przemocy.

Grupy wsparcia są prowadzone w formie warsztatów dla osób doznających przemocy w domowej. Są to grupy półotwarte, tzn. w każdym stadium grupy może przyłączyć nowa osoba. Praca warsztatowa w ramach grup wsparcia opiera się na zasobach i potencjale podopiecznych. Jest to jedna z najlepszych i najskuteczniejszych metod, dzięki której grupa wsparcia jest w stanie zmotywować i wskazać podopiecznym ich możliwości i umiejętności, których nie wykorzystują do końca w życiu codziennym. Dzięki działaniom podejmowanym w ramach warsztatów uczestnicy odkrywają swój potencjał i uczą się jak z niego korzystać i wykorzystywać w zmaganiu się z trudnościami codziennego życia, w tym przede wszystkim w zatrzymaniu przemocy.

Wykres 21. Liczba grup terapeutycznych i wsparcia w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W 2022 roku w województwie świętokrzyskim odnotowano funkcjonowanie 13 grup terapeutycznych i 10 grup wsparcia.

Tabela 11. Liczba powiatowych grup terapeutycznych i wsparcia w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.

PCPR/MOPR	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
grupy terapeutyczne	12	10	5	2	6	11
grupy wsparcia	5	4	5	2	5	8

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W województwie świętokrzyskim w 2022 roku na poziomie samorządu powiatowego i miasta na prawach powiatu funkcjonowało 11 grup terapeutycznych i 8 grup wsparcia.

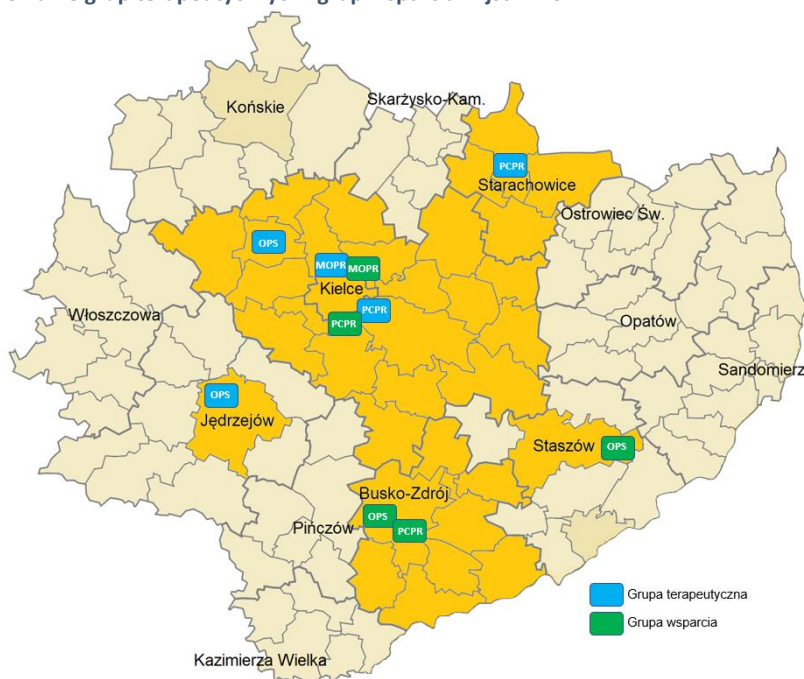
Tabela 12. Liczba gminnych grup terapeutycznych i wsparcia w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.

OPS	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
grupy terapeutyczne	2	2	1	1	2	2
grupy wsparcia	5	3	8	11	3	2

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Samorządy gminne prowadziły w regionie 2 grupy terapeutyczne i 2 grupy wsparcia.

Mapa 7. Funkcjonowanie grup terapeutycznych i grup wsparcia w jst w 2022 r.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W 2022 roku w regionie w zakresie grup terapeutycznych odnotowano ich funkcjonowanie w: powiecie kieleckim 6 grupy prowadzone przez PCPR w Kielcach, 1 grupa prowadzona przez OPS w gminie Strawczyn, 1 grupa prowadzona przez PCPR w Starachowicach, 4 grupy prowadzone przez MOPR w Kielcach, 1 grupa prowadzona przez OPS w Jędrzejowie.

W przypadku grup wsparcia ich funkcjonowanie odnotowano w: powiecie buskim – 1 grupa prowadzona przez PCPR w Busko-Zdrój, 1 grupa prowadzona przez OPS w gminie Busko-Zdrój, w powiecie kieleckim – odnotowano 5 grup prowadzonych przez PCPR, w mieście Kielce – 2 grupy prowadził MOPR w Kielcach, w powiecie staszowskim – 1 grupę prowadził OPS w Staszowie.

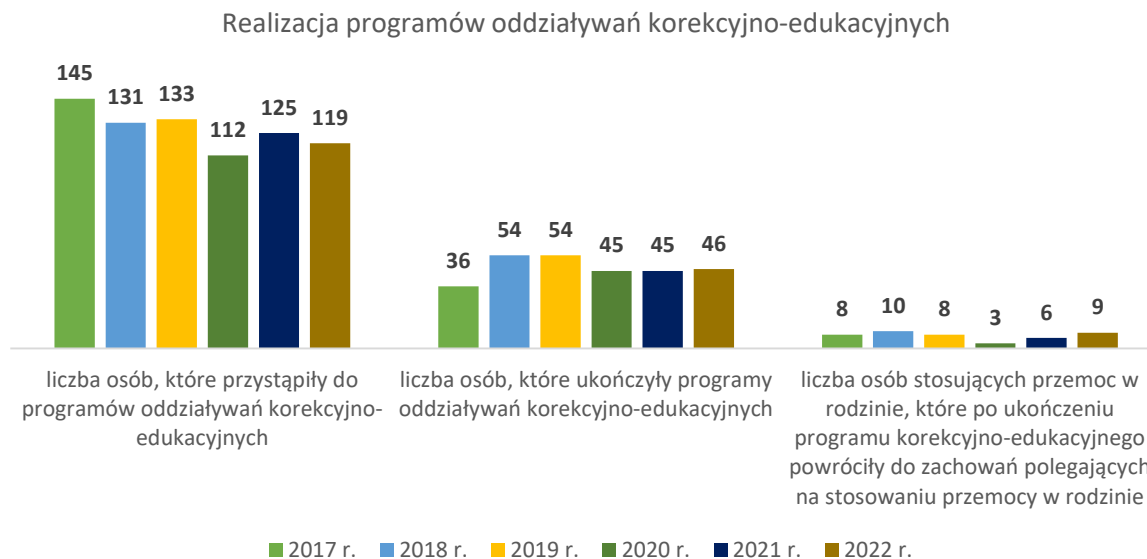
Na obszarze terytorialnym 8 powiatów w regionie nie odnotowano funkcjonowania grup terapeutycznych i grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie określony został przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Programy te powinny stanowić część całego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz uzupełniać różne formy interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców. Podstawowym celem tych wszystkich działań jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy domowej.

Instytucje i organizacje realizujące programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, powinny tworzyć system monitorowania zachowania związanego z przemocą u osób uczestniczących w programie, w trakcie trwania programu i do 3 lat po jego zakończeniu oraz współpracować z instytucjami i organizacjami prowadzącymi programy przeciwdziałania przemocy i pomagania osobom doznającym przemocy w rodzinie¹.

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej posiada aktualny Ramowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2017-2022 oraz Ramowy Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022, przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XXXVIII/552/17 z dnia 20 listopada 2017 r.

Wykres 22. Liczba osób, które przystąpiły do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

¹ Wytuczne do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie Załącznik nr 2 do Programu www.niebieska.pl.

W województwie świętokrzyskim w 2022 roku liczba osób, które przystąpiły do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wyniosła 119 i była mniejsza o 4,8% w odniesieniu do 2021 roku. Liczba osób, które ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wyniosła 46 osób. 9 osób, które ukończyły program, powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej.

Tabela 13. Liczba osób, które przystąpiły do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022 r.

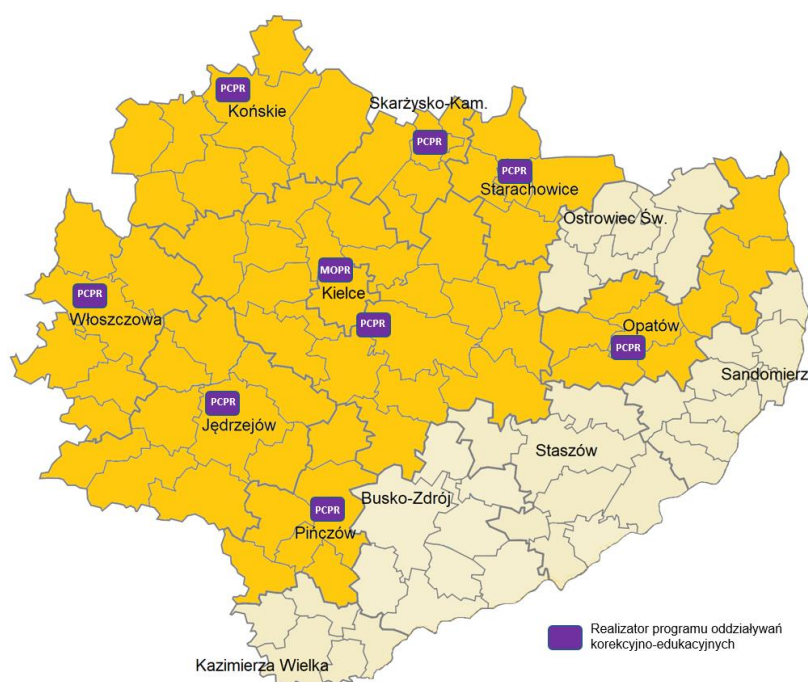
Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
kobiety	6	7	6	7	7	12
mężczyźni	139	124	127	105	118	107
ogółem	145	131	133	112	125	119

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie uczestniczą głównie mężczyźni – 89% (mniej o 5 pkt proc.).

39% osób stosujących przemoc domową ukończyło program, z czego 20% z nich po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciło do stosowania przemocy (8 mężczyzn i 1 kobieta).

Mapa 8. Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych przez jst w 2022 r.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie w 2022 roku realizowało 9 jednostek: MOPR Kielce, PCPR w Jędrzejowie, PCPR w Kielcach, PCPR w Końskich, PCPR w Opatowie, PCPR w Pińczowie, PCPR w Skarżysko-Kamiennej, PCPR w Starachowicach, PCPR we Włoszczowie.

W pozostałych 5 jednostkach samorządu powiatowego nie prowadzono programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec swoich mieszkańców.

Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych

Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie dokonywana jest przez jednostki samorządu terytorialnego na szczeblu gminnym i powiatowym we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Termin opracowania i realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych określony został zgodnie z wytycznymi Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie².

Wykres 23. Liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych realizowanych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W 2022 roku liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych wyniosła 48 i była większa o 60% w odniesieniu do 2021 roku. Liczba osób, które ukończyły program, wynosiła 34 osoby. Natomiast 4 osoby, które ukończyły program, powróciły do stosowania przemocy domowej.

Tabela 14. Liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych realizowanych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022 r.

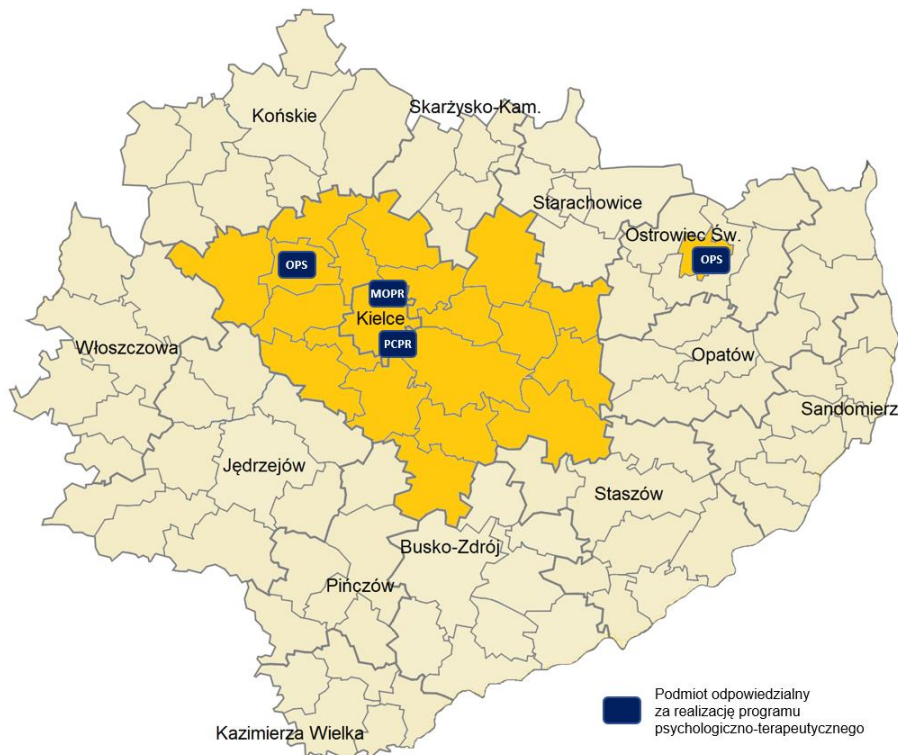
Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
kobiety	2	2	1	0	21	24
mężczyźni	46	19	22	16	9	24
ogółem	51	21	23	16	30	48

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

² Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022, Załącznik do uchwały nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r.

Do realizacji programu psychologiczno-terapeutycznego przystąpiło 24 kobiet i 24 mężczyzn. 71% uczestników ukończyło program, 12% z nich po ukończeniu programu powróciło do stosowania przemocy domowej (3 mężczyzn i 1 kobieta).

Mapa 9. Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych realizowanych przez jst w 2022 r.

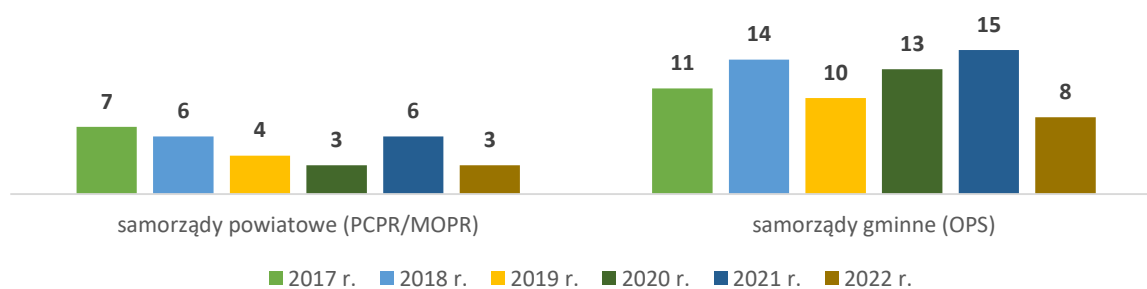
Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Programy psychologiczno-terapeutyczne w 2022 roku realizowało 4 jednostki: MOPR Kielce, PCPR w Kielcach, OPS w Strawczyń, OPS w Ostrowcu Świętokrzyskim.

W pozostałych 99 gminach (98%) i 12 powiatach (85%) nie prowadzono programów psychologiczno-terapeutycznych wobec swoich mieszkańców.

Pozostałe działania samorządów powiatowych i gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Lokalna diagnoza zjawiska przemocy domowej prowadzona w samorządach

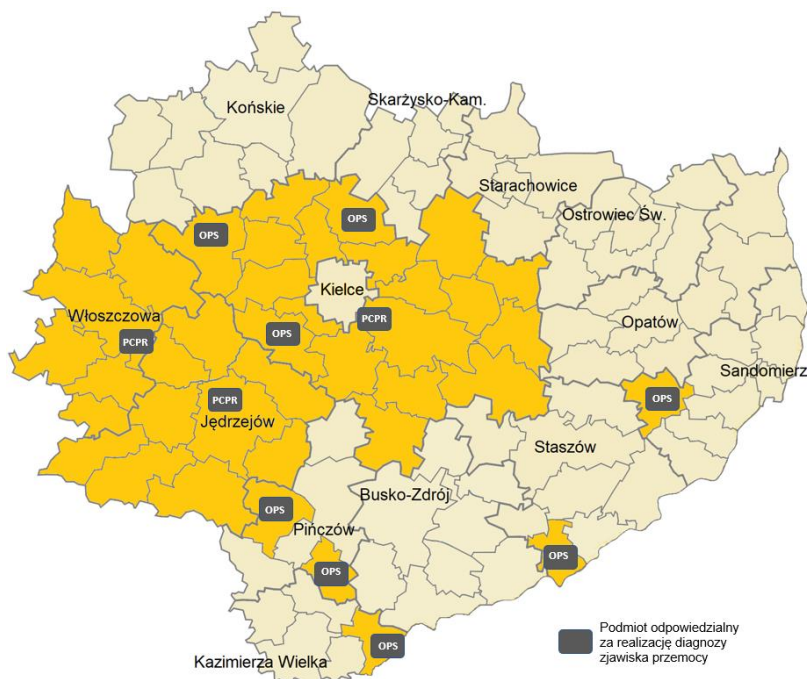

Wykres 24. Liczba jst, które opracowały lokalne diagnozy zjawiska przeciwdziałania przemocy domowej.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W zakresie opracowania diagnoz zjawiska przemocy domowej w 2022 roku odnotowano o połowę mniejszą liczbę samorządów, które realizowały diagnozy w stosunku do 2021 roku.

Mapa 10. Opracowanie diagnoz z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej przez jst w 2022 r.

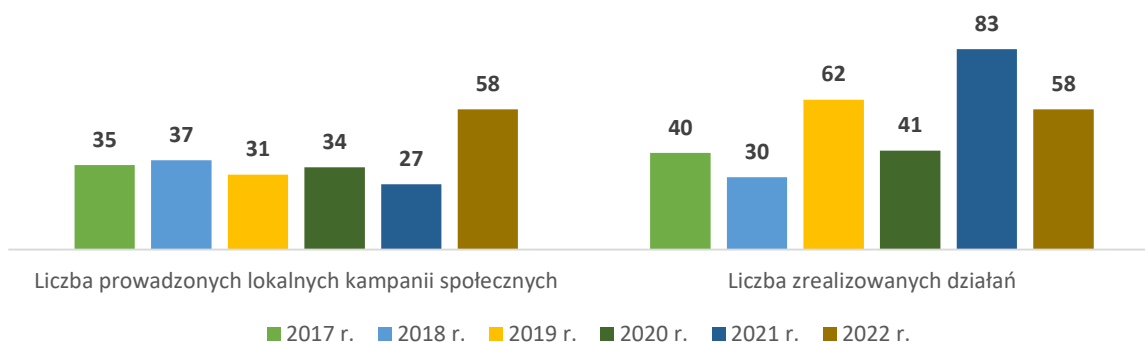

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W 2022 roku w regionie na poziomie samorządów powiatowych i miasta na prawach powiatu jednostki opracowały 3 diagnozy zjawiska przemocy domowej w powiatach: jędrzejowskim, kieleckim, włoszczowskim.

Na szczelbu samorządów gminnych w województwie świętokrzyskim opracowano 8 diagnoz z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Diagnozy opracowane zostały w gminach: Opatowiec, Chęciny, Łopuszno, Zagnańsk, Michałów, Złota, Klimontów, Łubnice.

Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej

Wykres 25. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W roku 2022 w województwie świętokrzyskim zrealizowano 58 kampanii społecznych na rzecz podniesienia poziomu wiedzy i świadomości społecznej dotyczącej zjawiska przemocy domowej prowadzonych jst w regionie. Liczba organizowanych kampanii (58) wzrosła ponad dwukrotnie w odniesieniu do 2021 roku (27). Odnotowano spadek o 30% liczby zrealizowanych działań przez jst w 2022 roku o 58 działań w stosunku do 2022 roku.

Tabela 15. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej przez samorząd powiatowe i miasto na prawach powiatu w latach 2017-2022.

PCPR/MOPR	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba prowadzonych lokalnych kampanii społecznych przez PCPR i MOPR	14	11	14	7	8	12
Liczba zrealizowanych działań	32	23	54	30	41	49
Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy	241	309	177	105	2 013	2 279

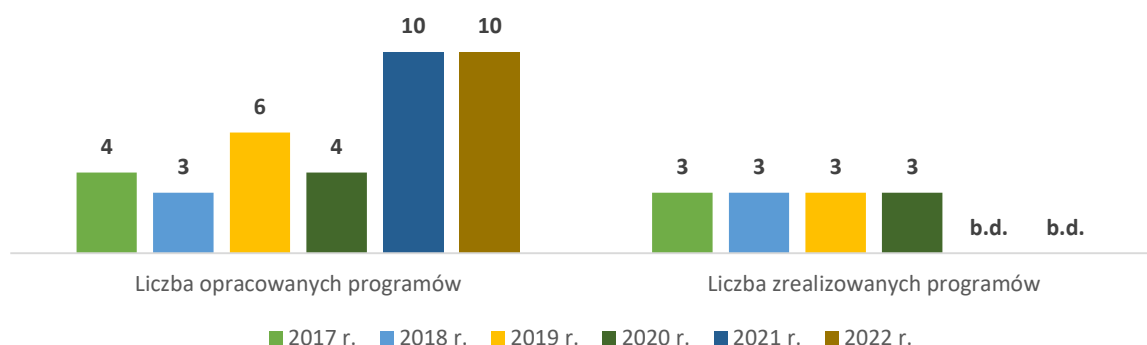
Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Tabela 16. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej przez samorządy gminne na prawach powiatu w latach 2017-2022.

OPS	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba prowadzonych lokalnych kampanii społecznych przez OPS	21	26	17	27	19	46
Liczba zrealizowanych działań	8	7	8	11	42	9
Liczba osób, którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy	83	110	83	28	1 076	1 097

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

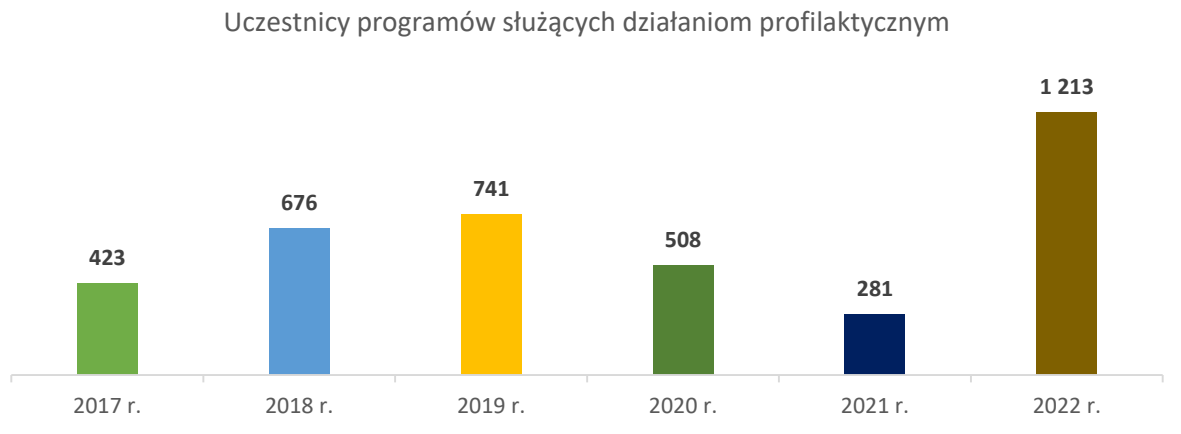
Programy służące działaniom profilaktycznym

Wykres 26. Programy służące działaniom profilaktycznym w latach 2017-2022.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W 2022 roku odnotowano zaledwie 10 programów służącym działaniom profilaktycznym. Programy prowadzono w gminach: Busko-Zdrój, Kazimierza Wielka, Chęciny, Strawczyn, Bodzechów, Ćmielów, Wilczyce, Suchedniów, Pawłów.

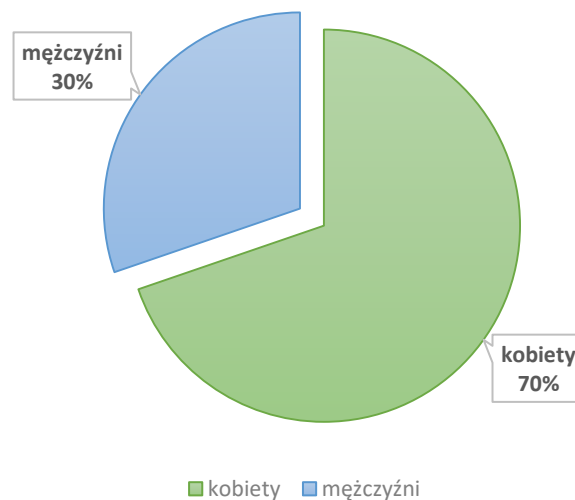

Wykres 27. Liczba uczestników biorących udział w programach służących działaniom profilaktycznym w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W 2022 roku odnotowany został kilkukrotny wzrost liczby bezpośrednich odbiorców programów służących działaniom profilaktycznym w odniesieniu do 2021 roku.

Uczestnicy programów profilaktycznych wg płci

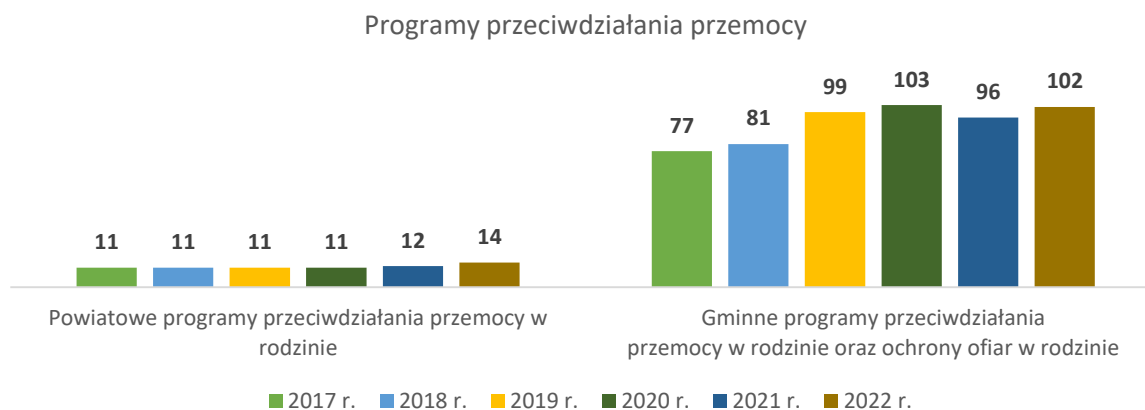

Wykres 28. Uczestnicy programów służących działaniom profilaktycznym wg płci w 2022 r.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Odbiorcami programów służących działaniom profilaktycznym w przeważającej części są kobiety, stanowią 70% osób objętych programem.

Realizacja programów przeciwdziałania przemocy oraz ochrony osób doznających przemocy

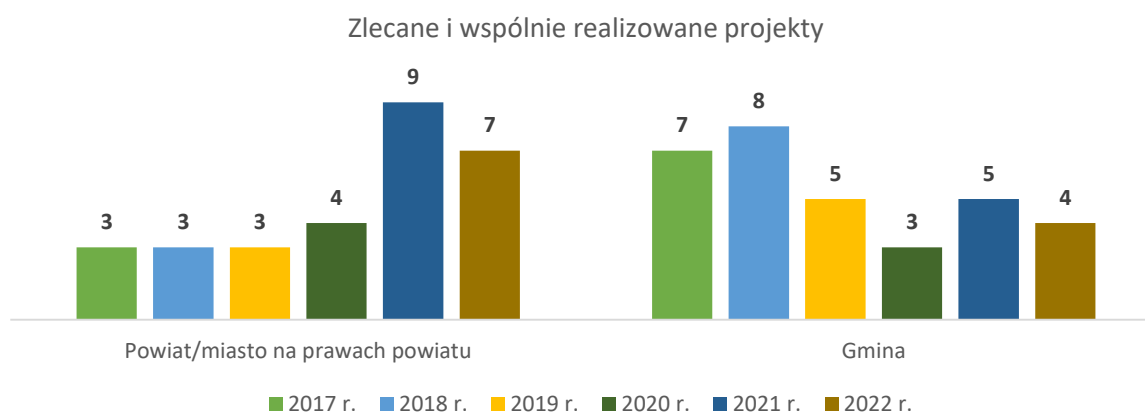

Wykres 29. Realizacja opracowanych programów przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar w rodzinie przez jst w woj. świętokrzyskim w latach 2018-2022.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Zwiększyła się liczba samorządów powiatowych jak i gminnych, które posiadały opracowany program przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2022 roku w województwie świętokrzyskim wszystkie samorządy gminne i powiatowe posiadały aktualny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie.

Współpraca instytucji samorządowych z organizacjami pozarządowymi

Wykres 30. Liczba zlecanych i wspólnie realizowanych projektów dla NGO's w woj. świętokrzyskim.

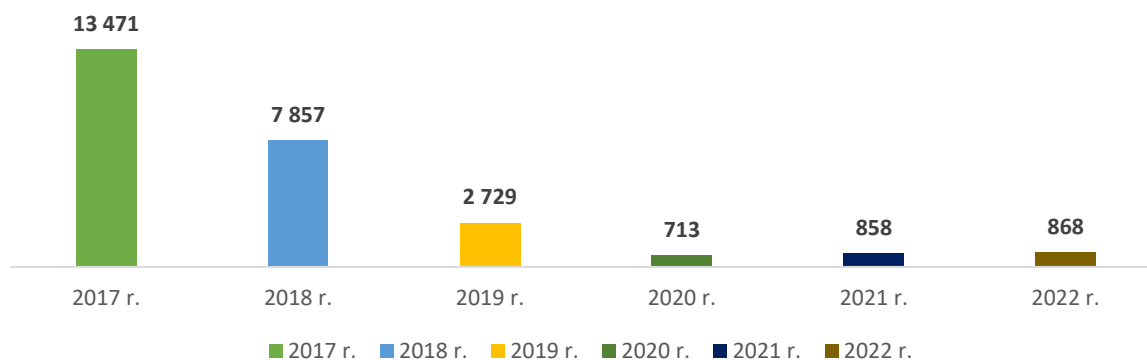
Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

W 2022 roku zadania do realizacji przez organizacje pozarządowe z obszaru przeciwdziałania przemocy domowej zlecały: 4 powiaty (jędrzejowski, kielecki, opatowski, ostrowiecki) oraz 4 gminy (Mniów, Ćmielów, Ostrowiec Świętokrzyski, Starachowice).

Opracowanie i upowszechnianie materiałów informacyjnych

W 2022 roku liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych przez samorządy powiatowe i gminne wyniosła 868 i nieznacznie zwiększyła się w odniesieniu do 2021 roku.

Upowszechnianie informacji i edukacja

Wykres 31. Liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych w woj. świętokrzyskim.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

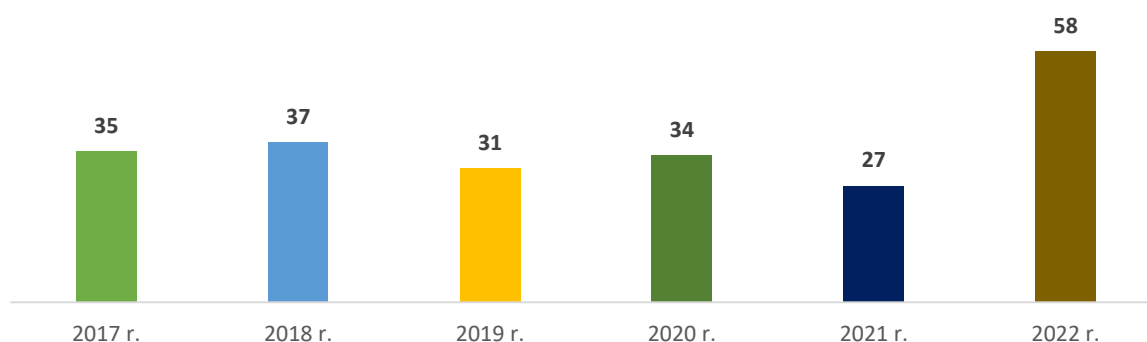
10 samorządów powiatowych w 2022 roku opracowało i upowszechniało materiały informacyjne z zakresu możliwości i form uzyskania pomocy m.in.: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.

29 samorządów gminnych realizowało działania związane z upowszechnianiem materiałów informacyjnych.

Kampanie społeczne o zasięgu lokalnym

W 2022 roku liczba lokalnych kampanii społecznych prowadzonych przez samorządy powiatowe i gminne w woj. świętokrzyskim wyniosła 58 i była największa w analizowanym okresie.

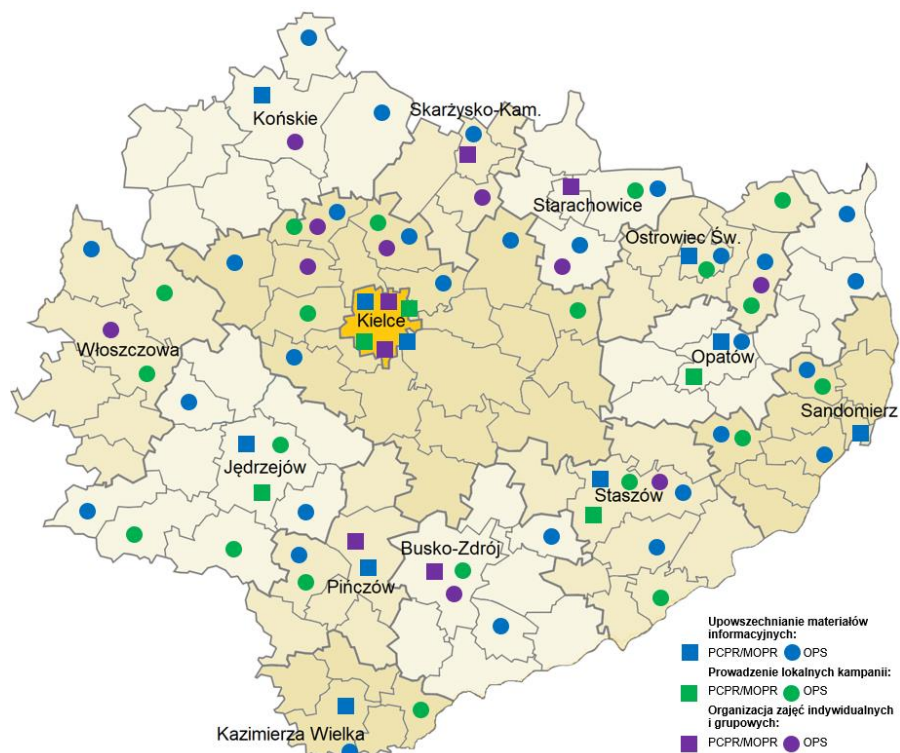
Lokalne kampanie społeczne

Wykres 32. Liczba lokalnych kampanii społecznych w woj. świętokrzyskim.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Mapa 11. Działania ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy domowej w jst woj. świętokrzyskiego w 2022 r.

Źródło: Sprawozdanie z realizacji KPPPwR w CAS.

Działania ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy domowej w województwie świętokrzyskim są rozproszone, a tym samym działania profilaktyczne i wsparcie w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej są na niewystarczającym poziomie. W szczególności zauważyć należy niedobory w zakresie organizacji przez jst indywidualnych i grupowych zajęć edukacyjnych skierowanych do osób dotkniętych przemocą domową, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową. Upowszechnianie materiałów informacyjnych oraz prowadzenie lokalnych kampanii to istotne działania profilaktyczne w zakresie przeciwdziałania przemocy, które realizowane są w nielicznych samorządach gminnych i powiatowych.

Przeprowadzona analiza w zakresie działań ukierunkowanych na przeciwdziałanie zjawisku przemocy w 2022 roku wykazuje, iż na terenie 59 gmin nie wykazano prowadzenia działań profilaktycznych i wspierających w zakresie przeciwdziałania przemocy.

3. Działania Samorządu Województwa Świętokrzyskiego realizowane w zakresie przeciwdziałania przemocy w latach 2017-2022

Zadania Samorządu Województwa Świętokrzyskiego wynikające z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w latach 2017-2022 realizował Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego. Do katalogu zadań realizowanych przez ROPS na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie należało m.in.: organizowanie szkoleń i doskonalenia zawodowego kadr pomocy i integracji społecznej oraz członków zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonujących w gminach. Opracowywanie, monitoring i realizacja programów wojewódzkich w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz współpraca z organizacjami pozarządowymi, w tym zlecenie realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

Organizacja szkoleń dla kadr pomocy społecznej oraz innych instytucji

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w latach 2017-2022 poprzez organizację szkoleń zwiększył wiedzę i kompetencję ponad 500 członkom zespołów interdyscyplinarnych do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie funkcjonujących w gminach. W szkoleniach uczestniczyli przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, Oświaty, ochrony zdrowia.

Tabela 17. Szkolenia dla Członków Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych w latach 2017-2022.

Wyszczególnienie:	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba uczestników szkoleń/ZI	20	40	287	34	75	70

Źródło: ROPS.

Liczba uczestników organizowanych szkoleń w poszczególnych latach była zróżnicowana, wynikało to z zależności pozyskania środków zewnętrznych przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, jak również ograniczeń wynikających z sytuacji epidemicznej obowiązującej w naszym kraju od marca 2020 roku. Szkolenia w większości przeprowadzone zostały w ramach projektu „Blżej rodziny – szkolenia dla kadr systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej” finansowanego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) na lata 2014-2020, Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym oraz z dotacji celowej z Budżetu Państwa.

Pilotażowe szkolenia on-line

Państwowa Komisja ds. wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności małoletniego poniżej lat 15 wytypowała województwo świętokrzyskie do udziału w pilotażowym szkoleniu profilaktycznym on-line skierowanym do gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej zrekrutował 97 uczestników szkolenia.

Konferencje

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej organizował konferencje, których grupą odbiorców byli przedstawiciele samorządów, służb, organizacji pozarządowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy oraz profilaktyki i rozwiązywaniu problemów alkoholowych. Podczas konferencji podejmowano tematy: „Alkohol i przemoc – niebezpieczne oblicze pandemii COVID-19” oraz „Agresja, przemoc i prześladowanie dzieci i młodzieży – przyczyny, profilaktyka, pomoc”.

Przedstawiciele ROPS w odpowiedzi na zaproszenia czynnie uczestniczyli w konferencjach z zakresu przeciwdziałania przemocy, organizowanych przez inne instytucje i organizacje.

Zlecenie zadań do realizacji organizacjom pozarządowym z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W latach 2017-2022 Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej ogłaszał otwarte konkursy z zakresu przeciwdziałania przemocy. Łącznie organizacjom pozarządowym na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy z budżetu Samorządu Województwa Świętokrzyskiego przekazano ponad 559 tys. złotych, zrealizowano 61 zadań.

Tabela 18. Kwota udzielonych dotacji organizacjom pozarządowym na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2017-2022

Wyszczególnienie:	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Kwota udzielonych dotacji	56 187 zł	56 187 zł	100 000 zł	96 844 zł	100 000 zł	150 000 zł
Liczba zrealizowanych zadań	7	9	8	10	9	18

Źródło: ROPS.

Kwota przyznana przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w 2022 roku zwiększyła się o 100 000 zł w stosunku do 2017 roku i wyniosła 150 000 zł. W tymże roku ponad 2,5 krotnie zwiększyła się liczba zrealizowanych zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w odniesieniu do 2017 roku.

„Telefon zaufania dla osób w kryzysie – 195 25”

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego od 2013 roku udziela pomocy finansowej miastu Kielce w ramach dotacji celowej z przeznaczeniem na zadania własne powiatu z zakresu pomocy społecznej dot. specjalistycznego poradnictwa realizowanego w ramach „Telefonu Zaufania” dla osób w kryzysie. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach jest odpowiedzialny za obsługę telefonu zaufania o numerze 195 25. Telefon Zaufania fizycznie funkcjonuje w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie (SOW). Pracownicy Punktu Interwencyjno-Konsultacyjnego SOW – Kielce pełnią przy nim bezpłatnie całodobowe dyżury.

Tabela 19. Funkcjonowanie „Telefon Zaufania” – 195 25 w województwie w latach 2017-2022.

Wyszczególnienie:	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Liczba osób, które skorzystało z pomocy	80	55	32	43	31	26
Liczba podjętych zasadnych i skutecznych interwencji	41	27	30	35	20	26

Opracowanie własne ROPS – na podstawie danych MOPR w Kielcach.

Tabela 20. Koszty funkcjonowania „Telefon Zaufania” – 195 25 w województwie w latach 2017-2022.

Wyszczególnienie:	2017 r.	2018 r.	2019 r.	2020 r.	2021 r.	2022 r.
Dotacja samorządu województwa	2 500 zł	2 000 zł	2 000 zł	2 000 zł	2 000 zł	2 000 zł

Opracowanie własne ROPS – na podstawie danych MOPR w Kielcach.

Konsultacje psychologiczno-pedagogiczne

Funkcjonujący w strukturze ROPS Świętokrzyski Ośrodek Adopcyjny w 2019 roku organizował w wybrane soboty bezpłatne konsultacje psychologiczno-pedagogiczne w siedzibie ośrodka, al. IX Wieków Kielc 4 (I piętro budynku AQUA). Udogodnieniem dla mieszkańców regionu była możliwość wcześniejszego umówienia wizyty telefonicznej, o przyjęciu decydowała kolejność zgłoszeń.

Udostępnianie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W zakładce Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego³ zamieszczone zostały informacje z zakresu upowszechnienia informacji w obszarze możliwości i form uzyskania pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej oraz wojewódzkie programy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W zakładce zamieszczone zostały następujące informacje z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:

- Dobre praktyki w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- Baza danych osób nadzorujących lub koordynujących w województwie świętokrzyskim pracę służb wykonujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ośrodków świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, placówek specjalistycznego poradnictwa oraz placówek udzielających tymczasowego schronienia;
- Baza podmiotów i organizacji pozarządowych udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, funkcjonujących w świętokrzyskim;
- Baza podmiotów realizujących w województwie programy korekcyjno-edukacyjne;
- Rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa funkcjonujących w świętokrzyskim;
- Rejestr placówek udzielających tymczasowego schronienia w świętokrzyskim;

³ ścieżka dostępu: www.swietokrzyskie.pro > Urząd > Departamenty > Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej > Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022;
- Ramowy Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022;
- Ramowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2017-2022.

Budowanie kooperacji służb i instytucji

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej realizował projekt „Liderzy kooperacji” w partnerstwie z samorządami województw makroregionu wschodniego, reprezentowanymi przez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej w: Rzeszowie, Białymstoku i Lublinie oraz Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej w Warszawie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) na lata 2014-2020 pt. „Wypracowanie i wdrożenie modeli kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a podmiotami innych polityk sektorowych m.in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa i policji”.

Głównym celem projektu było wypracowanie i wdrożenie modelu kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a podmiotami innych polityk sektorowych, takich jak: edukacja, sądownictwo, policja, kultura i organizacje pozarządowe, który będzie testowany.

W ramach projektu pn. „Liderzy kooperacji” odbyły się spotkania partnerskich zespołów kooperacji w gminach, które przystąpiły do projektu: Bieliny, Bogoria, Łoniów, Łopuszno, Oksa, Wodzisław. Łącznie w ramach projektu przeprowadzono ponad 120 spotkań, w których udział wzięło łącznie 330 uczestników.

Działania profilaktyczne – kampania ogólnopolska

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w odpowiedzi na skierowane pismo Państwowej Komisji ds. wyjaśniania przypadków czynności skierowanych przeciwko wolności seksualnej i obyczajności małoletniego przekazał informacje do samorządów gminnych zachęcającą do podjęcia działań profilaktycznych oraz do realizacji wspólnych działań merytorycznych z Państwową Komisją. Zwrócono się do przedstawicieli samorządów gminnych, aby przekazane materiały dydaktyczne zostały skierowane w szczególności do: świetlic środowiskowych, ośrodków środowiskowej pomocy psychologiczno-terapeutycznej (rekomendowane do realizacji przez terapeutów środowiskowych), wydziałów oświaty – w ramach akcji wypoczynku dzieci.

Kampania społeczna

W przeciwdziałaniu przemocy jednym z kluczowych elementów jest świadomość społeczna. Samorząd Województwa Świętokrzyskiego zlecił prowadzenie kampanii społecznej na stronie internetowej echodnia.eu/swietokrzyskie pn. „Widzisz przemoc – reaguj – to twój obowiązek”, w ramach której zlecono przygotowanie filmu interaktywnego oraz dodatku prasowego pt. „Otwórz się na pomoc” poradnika dotyczącego przeciwdziałania przemocy.

4. Podsumowanie części diagnostycznej

W województwie świętokrzyskim odnotowujemy spadek wartości wskaźnika obliczanego jako liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” na 100 tys. mieszkańców. Wartość wskaźnika kolejny rok z rzędu jest najwyższa w kraju, a jego dynamika spadku jest niewielka.

Udział mężczyzn, którzy doznają przemocy domowej w regionie ukształtował się powyżej średniej w kraju, natomiast udział osób małoletnich jest jednym z najmniejszych w porównaniu do innych regionów.

W przypadku osób, którzy stosują przemoc domową w zdecydowanej większości to mężczyźni są osobami zatrzymanymi w związku z podejrzeniem stosowania przemocy domowej, ich udział w województwie świętokrzyskim jest jednym z największych w odniesieniu do kraju. Pomimo odnotowanej największej liczby formularzy „Niebieska Karta” na 100 tys. mieszkańców udział osób zatrzymanych, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, był najniższy w kraju.

Problem nadużywania alkoholu w regionie bardzo często koreluje z występowaniem przemocy domowej i jest poważnym wyzwaniem. Województwo świętokrzyskie kolejny rok z rzędu odnotowuje najwyższy w kraju wskaźnik liczby osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, będąc pod wpływem alkoholu w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców.

W województwie świętokrzyskim zmniejsza się udział osób doświadczających przemocy domowej na terenach wiejskich. Niepokój wzbudza fakt, iż z roku na rok odnotowujemy wzrost udziału osób starszych tj. po 65 roku życia, wobec których stosowana jest przemoc domowa.

Najczęściej występująca formą przemocy w regionie jest przemoc psychiczna następnie przemoc fizyczna, natomiast przemoc seksualna za przemocą innego rodzaju (ekonomiczną, zaniedbaniem) stanowi najmniejszy udział w rodzajach występowania przemocy domowej.

Zmniejsza się liczba skazanych, których należy zakwalifikować jako recydywistów penitencjarni wcześniej skazanych za znęcanie się nad rodziną, zmniejsza się również liczba osób stosujących przemoc domową objętych nadzorem kuratorskim w regionie.

Natężenie wewnątrzregionalne zjawiska przemocy domowej określane przez wskaźnik liczby rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” na 1000 mieszkańców jest zróżnicowane.

Największe natężenie przemocy domowej określane obliczanym wskaźnikiem występuje w północnej części regionu, najmniejsze w zachodniej części województwa świętokrzyskiego.

W okresie ostatnich sześciu lat zmniejszyła się liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych. W ostatnich czterech latach systematycznie zmniejsza się liczba grup roboczych, a w konsekwencji zmniejsza się liczba ich posiedzeń.

Infrastruktura wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej uległa zwiększeniu, jednakże w wielu miejscach w regionie nie odnotowujemy placówek specjalistycznego poradnictwa dla osób doznających przemocy domowej. Zasoby infrastruktury wsparcia w województwie świętokrzyskim są rozłożone nierównomiernie, a co za tym idzie wsparcie środowiskowe w świadczeniu pomocy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest na niewystarczającym poziomie. 46 gmin w regionie nie dysponuje infrastrukturą zapewniającą wsparcie.

Poradnictwo i inne formy wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane jest głównie przez w gminne i powiatowe jednostki organizacyjne pomocy społecznej. Osoby dotknięte przemocą domową najczęściej korzystają z poradnictwa socjalnego, psychologicznego. Najmniejsza liczba osób skorzystała z poradnictwa medycznego.

Programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc realizowane są w środkowej i zachodnio-północnej części województwa. Natomiast programy psychologiczno-terapeutyczne realizowane są głównie w centralnej części regionu.

Pozostałe działania o charakterze profilaktycznym samorządów powiatowych i gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, tj.: opracowanie diagnoz, podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej, prowadzenie kampanii są realizowane nierównomiernie i na niewystarczającym poziomie.

Stwarzający szanse na rozwój wsparcia w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej jest fakt, iż wszystkie samorządy gminne jak i powiatowe posiadają i realizują programy przeciwdziałania przemocy.

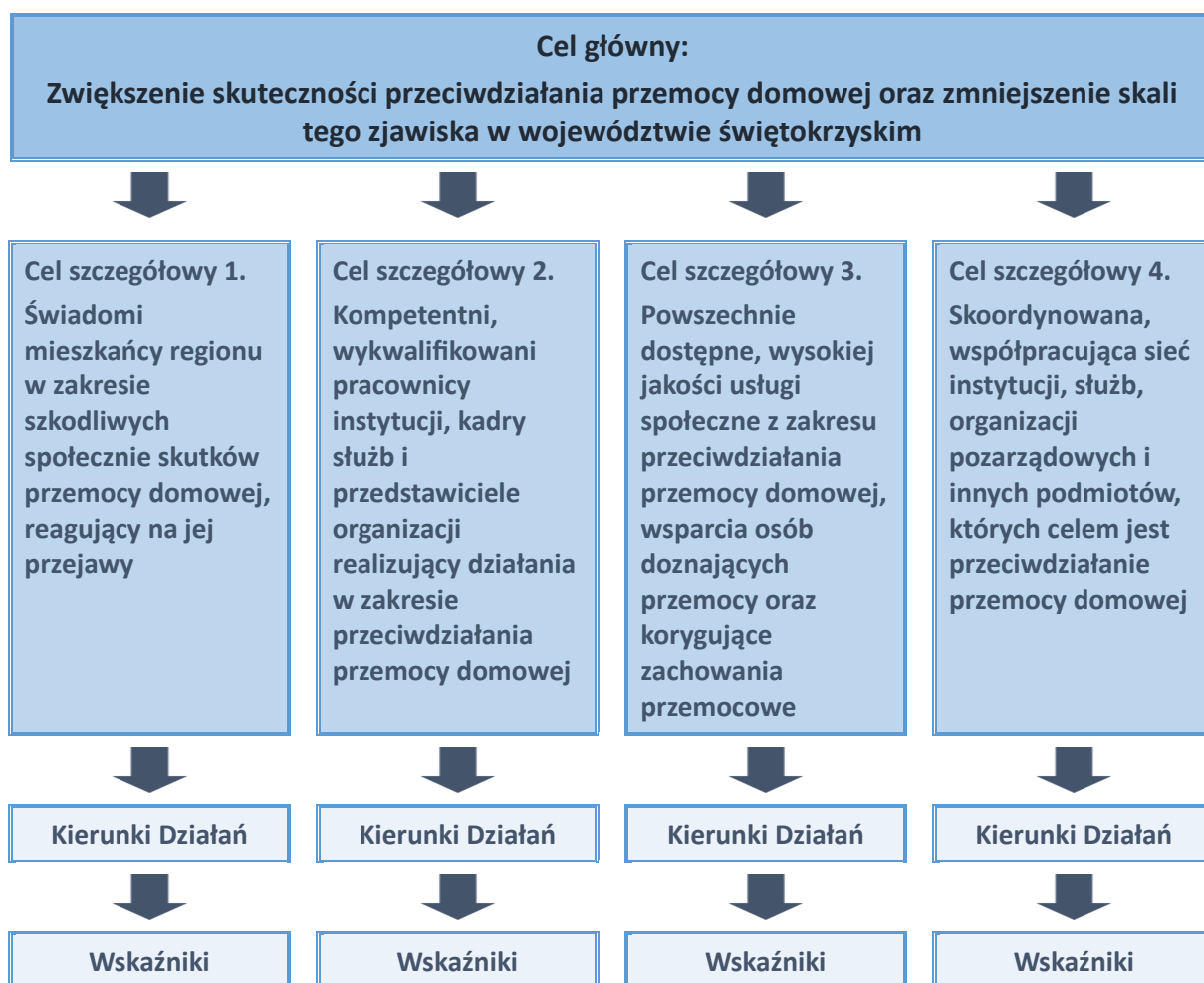
III. Cele Programu

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w województwie świętokrzyskim.

Cele szczegółowe:

- 1) Świadomi mieszkańcy regionu w zakresie szkodliwych społecznie skutków przemocy domowej, reagujący na jej przejawy.
- 2) Kompetentni, wykwalifikowani pracownicy instytucji, kadry służb i przedstawiciele organizacji realizujący działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 3) Powszechnie dostępne, wysokiej jakości usługi społeczne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, wsparcia osób doznających przemocy oraz korygujące zachowania przemocowe.
- 4) Skoordynowana, współpracująca sieć instytucji, służb, organizacji pozarządowych i innych podmiotów, których celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej.

W celu zwiększenia skuteczności realizacji zadań ustawowych oraz celów szczegółowych wskazanych w Programie określono cztery obszary zawierające kierunki działań, oraz określono oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna.

Obszar kierowany do ogółu społeczeństwa, w tym do osób i grup zagrożonych przemocą domową.

2. Badanie potrzeb szkoleniowych oraz zwiększanie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

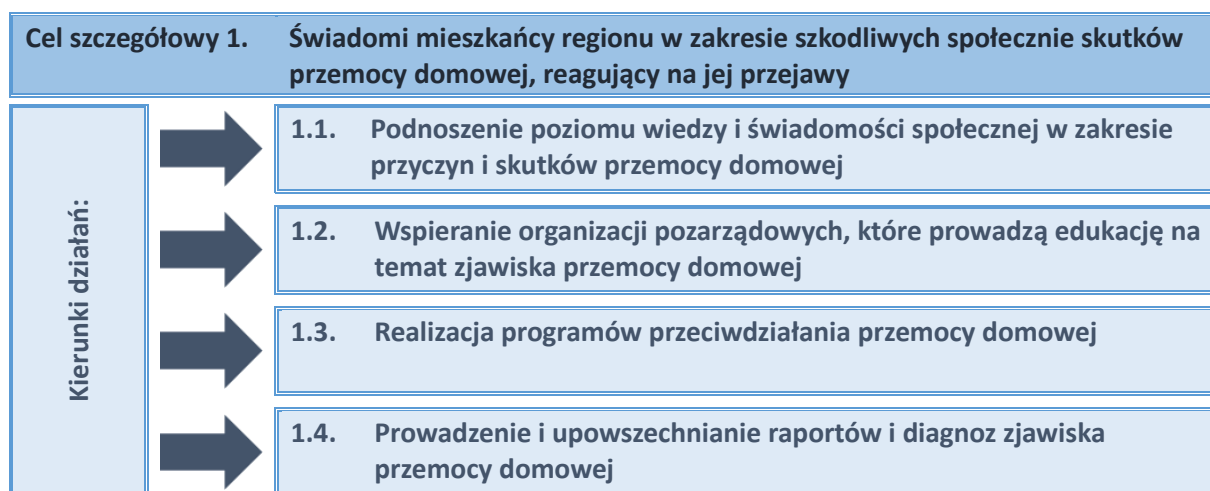
Obszar kierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

3. Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej.

Obszar kierowany do osób doznających przemocy domowej (w tym do: kobiet, mężczyzn, dzieci, współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych, osób starszych, osób z niepełnosprawnościami lub osób niesamodzielnych), jak również do odpowiedzialnych służb i podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej.

4. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową.

Obszar kierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb i podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc.

Kierunki działań:

1.1. Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.

- Organizowanie regionalnych kampanii społecznych z zakresu przeciwdziałania przemocy.
- Włączanie się w ogólnopolskie kampanie mające na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.

- Dystrybuowanie materiałów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy.
- Udostępnianie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na stronie internetowej/mediach społecznościowych.

1.2. Wspieranie organizacji pozarządowych, które prowadzą edukację na temat zjawiska przemocy domowej.

- Wspieranie działalności NGO's działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w ramach „Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi” na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.

1.3. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej.

- Realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Opracowanie ramowego programu ochrony osób doznających przemocy domowej.
- Opracowanie ramowego programu korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
- Opracowanie ramowego programu psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

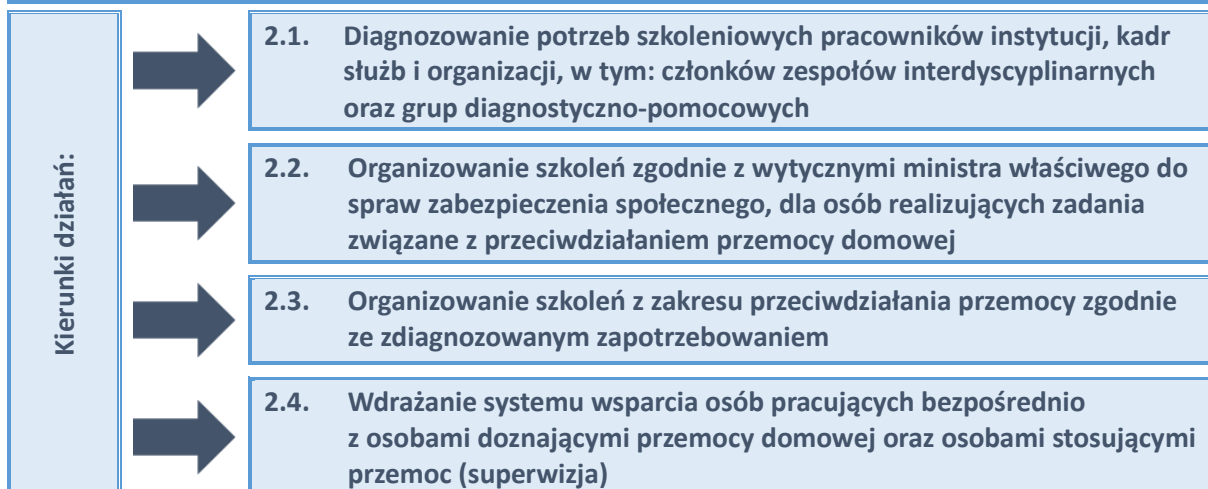
1.4. Prowadzenie i upowszechnianie raportów i diagnoz zjawiska przemocy domowej.

- Realizowanie badań społecznych z obszaru występowania problemów społecznych w regionie.
- Opracowanie raportów z realizacji wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Prowadzenie analiz dotyczących problematyki przemocy domowej w regionie, w tym określanie udziału populacji zagrożonej przemocą domową w regionie.

Wskaźniki:

- Liczba regionalnych kampanii społecznych.
- Liczba rozdystrybuowanych materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy domowej.
- Liczba ogólnopolskich kampanii, w które włączył się samorząd województwa.
- Kwota przekazana organizacjom pozarządowym w ramach „Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi” na zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy.
- Liczba opracowanych regionalnych raportów, diagnoz występowania zjawiska przemocy domowej.

Cel szczegółowy 2. Kompetentni, wykwalifikowani pracownicy instytucji, kadry służb i przedstawiciele organizacji realizujący działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunki działań:

- 2.1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych pracowników instytucji, kadr służb i organizacji, w tym: członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych.**
- Prowadzenie badań ankietowych zapotrzebowania na szkolenia.
 - Opracowanie raportu potrzeb szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania przemocy.
- 2.2. Organizowanie szkoleń zgodnie z wytycznymi ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym przedstawicieli:**
- jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
 - gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych,
 - Policji,
 - oświaty,
 - ochrony zdrowia,
 - sędziów, prokuratorów i kuratorów sądowych,
 - Służby Więziennej,
 - Żandarmerii Wojskowej,
 - innych podmiotów mogących być członkami zespołów interdyscyplinarnych/grup diagnostyczno-pomocowych (art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy).

2.3. Organizowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy zgodnie ze zdiagnozowanym zapotrzebowaniem.

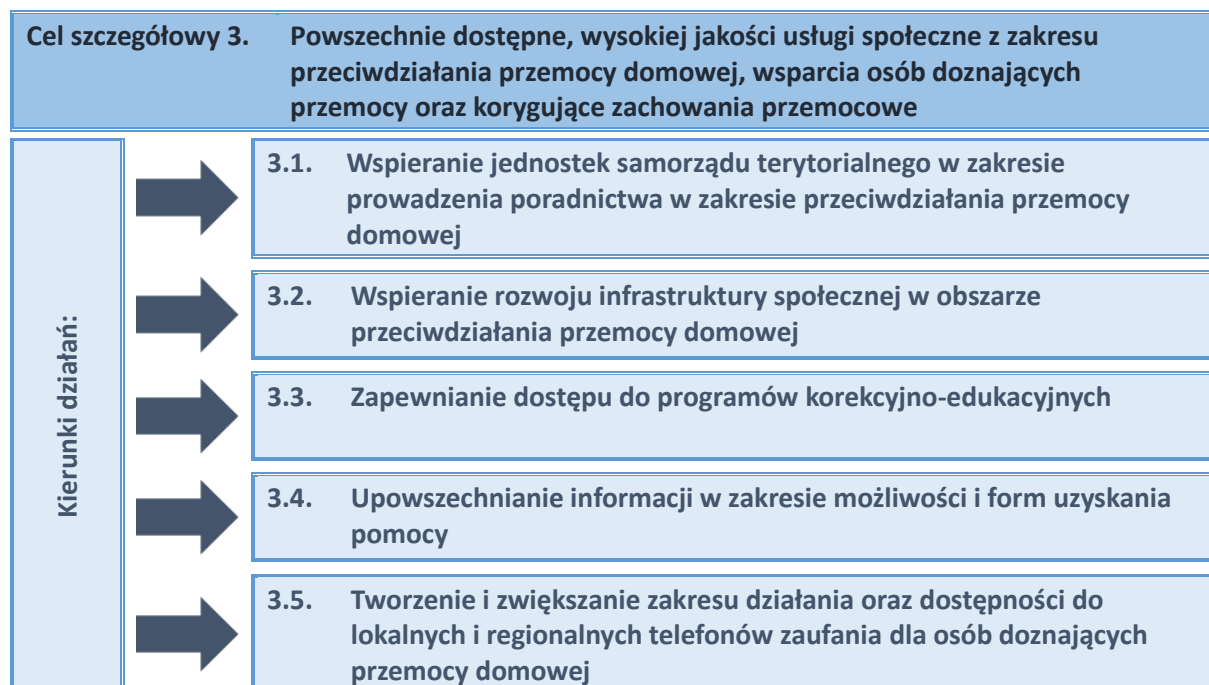
- Realizacja szkoleń w zależności od zdiagnozowanych potrzeb szkoleniowych pracowników instytucji, organizacji i kadr służb, sfinansowanych z funduszy europejskich EFS+ w programie regionalnym Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027 (FEŚ), programu krajowego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS), dotacji celowych z Budżetu Państwa, budżetu Samorządu Województwa Świętokrzyskiego.

2.4. Wdrażanie systemu wsparcia osób pracujących bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej oraz osobami stosującymi przemoc (superwizja).

- Doradztwo w zakresie rozwoju usług społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- Realizacja spotkań superwizyjnych.

Wskaźniki:

- Liczba szkoleń.
- Liczba przeszkolonych osób w każdej z instytucji, służb i organizacji.
- Liczba osób korzystających z doradztwa.
- Liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych.

Kierunki działań:

3.1. Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie prowadzenia poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

- Prowadzenie poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- Realizowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również kompetencji rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

3.2. Wspieranie rozwoju infrastruktury społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej,
- ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej,
- ośrodków interwencji kryzysowej,
- innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej.

3.3. Zapewnianie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych.

- Możliwość realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej w ramach „Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi”.

3.4. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy.

- Publikowanie informacji o możliwości skorzystania z pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej.

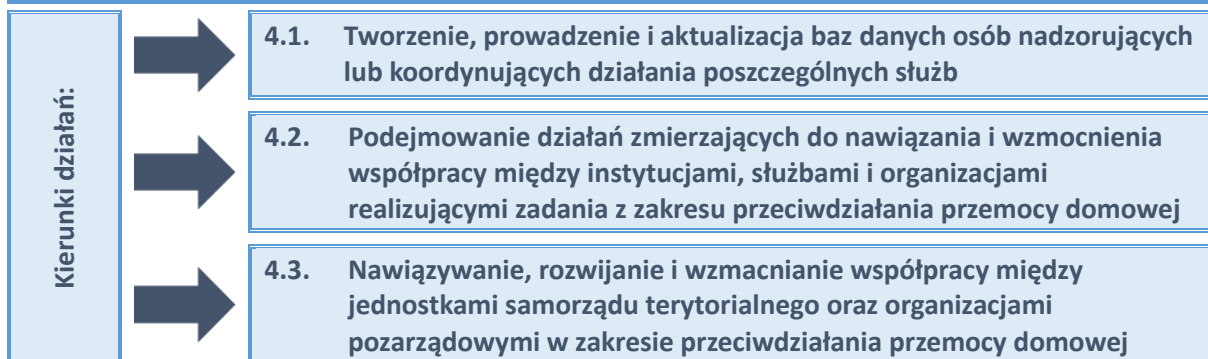
3.5. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej.

- Wspieranie działalności telefonu zaufania dostępnego dla wszystkich mieszkańców regionu świętokrzyskiego.

Wskaźniki:

- Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- Liczba zorganizowanych regionalnych wydarzeń, pikników profilaktycznych wzmocniających więzi rodzinne.
- Coroczna aktualizacja na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego bazy teleadresowej podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego.
- Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, grupach samopomocowych.
- Liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji telefonu zaufania.

Cel szczegółowy 4. Skoordynowana, współpracująca sieć instytucji, służb, organizacji pozarządowych i innych podmiotów, których celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej

Kierunki działań:

- 4.1. Tworzenie, prowadzenie i aktualizacja baz danych osób nadzorujących lub koordynujących działania poszczególnych służb.**
- Umieszczanie i aktualizacja na stronach internetowych właściwych instytucji baz danych osób nadzorujących lub koordynujących działania służb na terenie województwa.
- 4.2. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy między instytucjami, służbami i organizacjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.**
- Organizowanie interdyscyplinarnych spotkań z udziałem przedstawicieli poszczególnych instytucji, służb i organizacji.
 - Prowadzenie działań na rzecz wzmocnienia koordynacji instytucji, służb i organizacji funkcjonujących w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
- 4.3. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.**
- Organizowanie interdyscyplinarnych narad, konferencji z udziałem przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych.
 - Zlecenie przez jednostki samorządu terytorialnego zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy organizacjom pozarządowym.
 - Finansowanie projektów w obszarze przeciwdziałania przemocy ze środków: funduszy europejskich EFS+ i EFRR w programie regionalnym Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027.

Wskaźniki:

- Coroczna aktualizacja na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego bazy osób nadzorujących lub koordynujących działania poszczególnych służb.
- Liczba narad, konferencji mających charakter interdyscyplinarny.
- Liczba realizowanych projektów w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Tabela 21. Cel szczegółowe, kierunki i rodzaje działań Programu.

Cele szczegółowe	Kierunki działań	Rodzaje działań
1. Świadomi mieszkańcy regionu w zakresie szkodliwych społecznie skutków przemocy domowej, reagujący na jej przejawy	1.1. Podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej. 1.2. Wspieranie organizacji pozarządowych, które prowadzą edukację na temat zjawiska przemocy domowej. 1.3. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy domowej. 1.4. Prowadzenie i upowszechnianie raportów i diagnoz zjawiska przemocy domowej.	• Organizowanie regionalnych kampanii społecznych z zakresu przeciwdziałania przemocy.• Włączanie się w ogólnopolskie kampanie mające na celu podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej.• Dystrybuowanie materiałów edukacyjnych dotyczących przeciwdziałania przemocy.• Udostępnianie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na stronie internetowej/mediach społecznościowych.• Wspieranie działalności NGO's działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w ramach „Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi” na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy.• Realizacja wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy domowej.• Opracowanie ramowego programu ochrony osób doznających przemocy domowej.• Opracowanie ramowego programu korekcyjno-

Cele szczegółowe	Kierunki działań	Rodzaje działań
		edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową. • Opracowanie ramowego programu psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową. • Realizowanie badań społecznych z obszaru występowania problemów społecznych w regionie. • Opracowanie raportów z realizacji wojewódzkiego programu przeciwdziałania przemocy domowej. • Prowadzenie analiz dotyczących problematyki przemocy domowej w regionie, w tym określanie udziału populacji zagrożonej przemocą domową w regionie.
2. Kompetentni, wykwalifikowani pracownicy instytucji, kadry służb i przedstawiciele organizacji realizujący działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	2.1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych pracowników instytucji, kadr służb i organizacji, w tym: członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych. 2.2. Organizowanie szkoleń zgodnie z wytycznymi ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej. 2.3. Organizowanie szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy zgodnie ze zdiagnozowanym zapotrzebowaniem. 2.4. Wdrażanie systemu wsparcia osób pracujących	• Prowadzenie badań ankietowych zapotrzebowania na szkolenia. • Opracowanie raportu potrzeb szkoleniowych z zakresu przeciwdziałania przemocy. • Organizowanie szkoleń dla osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy domowej, w tym przedstawicieli: ○ jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, ○ gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ○ Policji, ○ oświaty, ○ ochrony zdrowia, ○ sędziów, prokuratorów i kuratorów sądowych, ○ Służby Więziennej, ○ Żandarmerii Wojskowej,

Cele szczegółowe	Kierunki działań	Rodzaje działań
	bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej oraz osobami stosującymi przemoc (superwizja).	○ innych podmiotów mogących być członkami zespołów interdyscyplinarnych/grup diagnostyczno-pomocowych (art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy). ● Realizacja szkoleń w zależności od zdiagnozowanych potrzeb szkoleniowych pracowników instytucji, organizacji i kadr służb, sfinansowanych z funduszy europejskich EFS+ w programie regionalnym Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027 (FEŚ), programu krajowego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS), dotacji celowych z Budżetu Państwa, budżetu Samorządu Województwa Świętokrzyskiego. ● Doradztwo w zakresie rozwoju usług społecznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. ● Realizacja spotkań superwizyjnych.
3. Powszechnie dostępne, wysokiej jakości usługi społeczne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, wsparcia osób doznających przemocy oraz korygujące zachowania przemocowe	3.1. Wspieranie jednostek samorządu terytorialnego w zakresie prowadzenia poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. 3.2. Wspieranie rozwoju infrastruktury społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. 3.3. Zapewnianie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych. 3.4. Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy.	● Prowadzenie poradnictwa w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej. ● Realizowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu metod opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również kompetencji rodziców i opiekunów w rodzinach zagrożonych przemocą domową. ● Wspieranie rozwoju infrastruktury społecznej: ○ punktów konsultacyjnych dla

Cele szczegółowe	Kierunki działań	Rodzaje działań
	3.5. Tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania dla osób doznających przemocy domowej.	osób doznających przemocy domowej, ○ ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, ○ ośrodków interwencji kryzysowej, ○ innych placówek świadczących specjalistyczną pomoc dla osób doznających przemocy domowej. • Możliwość realizacji programów korekcyjno-edukacyjnych dla sprawców przemocy domowej w ramach „Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi”. • Publikowanie informacji o możliwości skorzystania z pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej. • Wspieranie działalności telefonu zaufania dostępnego dla wszystkich mieszkańców regionu świętokrzyskiego.
4. Skoordynowana, współpracująca sieć instytucji, służb, organizacji pozarządowych i innych podmiotów, których celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej	4.4. Tworzenie, prowadzenie i aktualizacja baz danych osób nadzorujących lub koordynujących działania poszczególnych służb. 4.5. Podejmowanie działań zmierzających do nawiązania i wzmocnienia współpracy między instytucjami, służbami i organizacjami realizującymi zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	• Umieszczanie i aktualizacja na stronach internetowych właściwych instytucji baz danych osób nadzorujących lub koordynujących działania służb na terenie województwa. Organizowanie interdyscyplinarnych spotkań z udziałem przedstawicieli poszczególnych instytucji, służb i organizacji. • Prowadzenie działań na rzecz wzmocnienia koordynacji instytucji, służb i organizacji funkcjonujących w zakresie

Cele szczegółowe	Kierunki działań	Rodzaje działań
	4.6. Nawiązywanie, rozwijanie i wzmacnianie współpracy między jednostkami samorządu terytorialnego oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.	przeciwdziałania przemocy domowej. • Organizowanie interdyscyplinarnych porad, konferencji z udziałem przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji pozarządowych. • Zlecanie przez jednostki samorządu terytorialnego zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy organizacjom pozarządowym. • Finansowanie projektów w obszarze przeciwdziałania przemocy ze środków: funduszy europejskich EFS+ i EFRR w programie regionalnym Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego na lata 2021-2027.

Źródło: Opracowanie własne ROPS.

IV. Przewidywane finansowanie Programu

Realizacja Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej planuje możliwości finansowania na lata 2023-2028.

Budżet Programu w trakcie jego realizacji będzie finansowany z następujących źródeł:

- środki rządowe pochodzące z Budżetu Państwa (np. w ramach realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej, środki programów rządowych),
- środki finansowe pochodzące z funduszy europejskich dostępne w ramach nowej perspektywy finansowej EFS+ i EFRR programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 (FEŚ), programu krajowego Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego (FERS).
- środki finansowe ujęte w Programie Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi (uchwalanym rok rocznie),
- dotacje celowe z budżetu Samorządu Województwa Świętokrzyskiego.

V. Przewidywane efekty realizacji Programu

Zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i doznającym przemocy przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób i rodzin zagrożonych bądź doznających przemocy,
- zwiększenie osobom i rodzinom doznającym przemocy dostępu do pomocy specjalistycznej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań adresowanych do osób stosujących przemoc domową, w tym rozwój:
 - programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
 - programów psychologiczno-terapeutycznych,
 - innych – uzupełniających korekcję i terapię osób stosujących przemoc domową,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych i doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

VI. Sposób monitorowania Programu

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2023-2028 będzie monitorowany przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w ramach corocznej analizy raportów i sprawozdań przedstawianych przez jednostki organizacyjne pomocy społecznej i instytucje realizujące zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w regionie.

Ocena jakości realizowanych w ramach Programu działań będzie odbywała się w oparciu o prowadzony monitoring i sprawozdawczość.

Monitoring zawierał będzie dane statystyczne dotyczące występowania przemocy domowej w województwie świętokrzyskim zestawione z analogicznymi danymi z innych regionów z Komendy Głównej Policji Wydział Prewencji, co pozwala na porównanie sytuacji dotyczącej skali występowania przemocy w regionie w zestawieniu z innymi województwami. Ocena występowania problemu przemocy domowej w regionie dokonana zostanie na podstawie danych statystycznych z: Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach, Prokuratury Okręgowej w Kielcach oraz Sądu Okręgowego w Kielcach.

Monitoring sprawozdawał będzie działania realizowane na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, podejmowane przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego.

Na potrzeby przeprowadzenia postępu realizacji celów Programu monitorowane będą wybrane wskaźniki na podstawie danych statystycznych z analizy sprawozdań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie/ Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej dostępnych w Centralnej Aplikacji Statystycznej, Policji, rejestru Wojewody Świętokrzyskiego oraz danych własnych Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej.

Tabela 22. Wskaźniki monitorowania Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2023-2028.

Wskaźniki horyzontalne celu głównego Programu. Skuteczne ograniczenie zjawiska przemocy domowej w województwie świętokrzyskim poprzez progresję działań kreujących politykę społeczną	
Liczba wypełnionych przez Policję „Niebieskich Kart – A” w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców w 2022 r.	Policja
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” na 1000 mieszkańców	CAS
Cele szczegółowy 1. Świadomi mieszkańcy regionu w zakresie szkodliwych społecznie skutków przemocy domowej, reagujący na jej przejawy	
Liczba regionalnych kampanii społecznych	ROPS
Liczba rozdyskrebowanych materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy domowej	CAS/ROPS
Liczba ogólnopolskich kampanii, w które włączył się samorząd województwa	ROPS

Kwota przekazana organizacjom pozarządowym w ramach „Programu Współpracy Samorządu Województwa Świętokrzyskiego z Organizacjami Pozarządowymi” na zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy	ROPS
Liczba opracowanych regionalnych raportów, diagnoz występowania zjawiska przemocy domowej	ROPS

Cel szczegółowy 2.

Kompetentni, wykwalifikowani pracownicy instytucji, kadry służb i przedstawiciele organizacji realizujący działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Liczba szkoleń	ROPS
Liczba przeszkolonych osób	ROPS
Liczba osób korzystających z doradztwa	ROPS
Liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych	ROPS

Cel szczegółowy 3.

Powszechnie dostępne, wysokiej jakości usługi społeczne z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, wsparcia osób doznających przemocy oraz korygujące zachowania przemocowe

Liczba placówek prowadzących poradnictwo w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Rejestr Wojewody/CAS
Liczba zorganizowanych regionalnych wydarzeń, pikników profilaktycznych wzmacniających więzi rodzinne	ROPS
Coroczna aktualizacja na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego bazy teled adresowej podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	ROPS
Liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, medycznego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego	CAS
Liczba osób uczestniczących w grupach wsparcia, grupach samopomocowych	CAS
Liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji telefonu zaufania	ROPS

Cel szczegółowy 4.

Skoordynowana, współpracująca sieć instytucji, służb, organizacji pozarządowych i innych podmiotów, których celem jest przeciwdziałanie przemocy domowej

Coroczna aktualizacja na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego bazy osób nadzorujących lub koordynujących działania poszczególnych służb	ROPS
Liczba narad, konferencji mających charakter interdyscyplinarny	ROPS
Liczba realizowanych projektów w zakresie przeciwdziałania przemocy	CAS/ROPS

Źródło: Opracowanie własne ROPS.

Spis

Grafika 1.	Zmiany w terminologii ustawy wprowadzone nowelizacją ustawy obowiązującą od 22 czerwca 2023 r.....	8
Mapa 1.	Liczba wypełnionych przez Policję „Niebieskich Kart – A” w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców w 2022 r.....	11
Mapa 2.	Procentowy udział osób z ogółu zatrzymanych, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową w 2022 r.....	14
Mapa 3.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, będąc pod wpływem alkoholu w przeliczeniu na 100 tys. mieszkańców w 2022 r.....	15
Mapa 4.	Procentowy udział liczby wydanych nakazów i zakazów do ogółu osób zatrzymanych w 2022 r.....	16
Mapa 5.	Natężenie zjawiska przemy domową wg. powiatów w 2022 r.	28
Mapa 6.	Rozmieszczenie jednostek specjalistycznego poradnictwa funkcjonujących w woj. świętokrzyskim w 2022 r.....	31
Mapa 7.	Funkcjonowanie grup terapeutycznych i grup wsparcia w jst w 2022 r.	36
Mapa 8.	Realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych przez jst w 2022 r.	38
Mapa 9.	Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych realizowanych przez jst w 2022 r.	40
Mapa 10.	Opracowanie diagnoz z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej przez jst w 2022 r.	41
Mapa 11.	Działania ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy domowej w jst woj. świętokrzyskiego w 2022 r.....	46
Tabela 1.	Stosowanie procedury „Niebieska Karta” w woj. świętokrzyskim przez funkcjonariuszy Policji.	17
Tabela 2.	Postępowania przygotowawcze o czyn z art. 207 §1 k.k. w prokuraturach rejonowych.	22
Tabela 3.	Liczba orzeczonych kar wobec osób skazanych z art. 207 §1 k.k. w latach 2017-2022..	23
Tabela 4.	Liczba osób skazanych na karę pozbawienia wolności w województwie w 2022 r.	24
Tabela 5.	Stosowanie procedury „Niebieska Karta” w woj. świętokrzyskim przez uprawnione podmioty.	25
Tabela 6.	Liczba osób doświadczających przemocy domowej objętych działaniami „Niebieska Karta” w 2022 r.	27
Tabela 7.	Infrastruktura w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy w woj. świętokrzyskim w 2022 r.....	30
Tabela 8.	Liczba osób doświadczających przemocy, korzystających ze wsparcia placówek specjalistycznego poradnictwa w woj. świętokrzyskim w 2022 r.	31
Tabela 9.	Liczba osób objętych poradnictwem w powiatowych instytucjach wsparcia (PCPR, MOPR) w regionie.	33
Tabela 10.	Liczba osób objętych poradnictwem w gminnych instytucjach wsparcia (OPS, CUS) w regionie.	34
Tabela 11.	Liczba powiatowych grup terapeutycznych i wsparcia w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.	35

Tabela 12.	Liczba gminnych grup terapeutycznych i wsparcia w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.	36
Tabela 13.	Liczba osób, które przystąpiły do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022 r.	38
Tabela 14.	Liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych realizowanych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022 r.	39
Tabela 15.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej przez samorząd powiatowe i miasto na prawach powiatu w latach 2017-2022.....	42
Tabela 16.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej przez samorządy gminne na prawach powiatu w latach 2017-2022.....	42
Tabela 17.	Szkolenia dla Członków Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych w latach 2017-2022.	47
Tabela 18.	Kwota udzielonych dotacji organizacjom pozarządowym na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w latach 2017-2022	48
Tabela 19.	Funkcjonowanie „Telefon Zaufania” – 195 25 w województwie w latach 2017-2022. ..	49
Tabela 20.	Koszty funkcjonowania „Telefon Zaufania” – 195 25 w województwie w latach 2017-2022.....	49
Tabela 21.	Cel szczegółowe, kierunki i rodzaje działań Programu.	60
Tabela 22.	Wskaźniki monitorowania Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2023-2028.....	66
Wykres 1.	Osoby, co do których istnieje podejrzenie, że doznają przemocy domowej wg: płci i wieku w 2022 r.	12
Wykres 2.	Zatrzymani, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową wg płci w 2022 r.....	13
Wykres 3.	Osoby doznające przemocy domowej w woj. świętokrzyskim na przestrzeni lat 2017-2022.....	17
Wykres 4.	Grupy wiekowe doznające przemocy domowej w woj. świętokrzyskim na przestrzeni lat 2017-2022.	18
Wykres 5.	Odsetek osób podejrzewanych o stosowanie przemocy domowej w województwie w 2022 r.....	19
Wykres 6.	Odsetek sprawców będących pod wpływem alkoholu podejrzewanych o stosowanie przemocy w województwie świętokrzyskim w latach 2017-2022.....	19
Wykres 7.	Formy przemocy w województwie świętokrzyskim w 2022 r.....	20
Wykres 8.	Natężenie form przemocy w województwie świętokrzyskim w latach 2017-2022.	20
Wykres 9.	Postępowania przygotowawcze o czyn z art. 207 §1 k.k. w prokuraturach rejonowych.	21
Wykres 10.	Liczba osób osądzonych i skazanych z art. 207 §1 k.k. w latach 2017-2022.	23
Wykres 11.	Osoby zakwalifikowane jako recydywiści skazani z art. 207 k.k. w woj. świętokrzyskim. .	24
Wykres 12.	Liczba sprawców przemocy domowej objętych nadzorem kuratorskim w woj. świętokrzyskim.	25
Wykres 13.	Udział poszczególnych grup doświadczających przemocy domowej objętych działaniami w ramach procedury „Niebieska Karta” w 2022 r.	26
Wykres 14.	Wartość wskaźnika liczba rodzin objętych procedurą „Niebieska Karta” na 1000 mieszkańców woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.....	27

Wykres 15.	Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.....	29
Wykres 16.	Liczba grup roboczych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.....	29
Wykres 17.	Liczba posiedzeń grup roboczych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.....	30
Wykres 18.	Formy poradnictwa dla osób, które doświadczyły przemocy w woj. świętokrzyskim w 2022 r.	32
Wykres 19.	Formy poradnictwa udzielonego przez powiatowe instytucje wsparcia w 2022 r.	33
Wykres 20.	Formy poradnictwa świadczonego przez gminne instytucje wsparcia w 2022 r.	34
Wykres 21.	Liczba grup terapeutycznych i wsparcia w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022...	35
Wykres 22.	Liczba osób, które przystąpiły do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.	37
Wykres 23.	Liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych realizowanych w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.	39
Wykres 24.	Liczba jst, które opracowały lokalne diagnozy zjawiska przeciwdziałania przemocy domowej.	40
Wykres 25.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy domowej.	41
Wykres 26.	Programy służące działaniom profilaktycznym w latach 2017-2022.	42
Wykres 27.	Liczba uczestników biorących udział w programach służących działaniom profilaktycznym w woj. świętokrzyskim w latach 2017-2022.....	43
Wykres 28.	Uczestnicy programów służących działaniom profilaktycznym wg płci w 2022 r.	43
Wykres 29.	Realizacja opracowanych programów przeciwdziałania przemocy oraz ochrony ofiar w rodzinie przez jst w woj. świętokrzyskim w latach 2018-2022.	44
Wykres 30.	Liczba zleczanych i wspólnie realizowanych projektów dla NGO's w woj. świętokrzyskim.	44
Wykres 31.	Liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych w woj. świętokrzyskim.....	45
Wykres 32.	Liczba lokalnych kampanii społecznych w woj. świętokrzyskim.	45